

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରାଜ ପରୀକାହାଣୀ

ଶ୍ରୀ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ କୁମାର ମହାନ୍ତି

କିଶୋର ସାହିତ୍ୟ—୩

ଆଶ୍ୱରସନ୍ଙ୍କ ପରୀ-କାହାଣୀ

ଲେଖକ :
ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ :
ଅଗ୍ରଦୂତ
କଟକ-୨

ଆଶ୍ରୟନ୍ଙ୍କ ପରୀ-କାହାଣୀ

ଲେଖକ :

ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ପ୍ରକାଶକ :

ଅଗ୍ରଦୂତ

ବାଙ୍କୀ ବଜାର, କଟକ-୨

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୮୦

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୮୮

ତୃତୀୟ ପ୍ରକାଶ : ୧୯୯୨

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ :

ଶ୍ରୀ ପ୍ରତାପ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମୁଦ୍ରଣ :

ରଓ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ

କ୍ୱାଡ୍ରାଣ୍ଟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ, କଟକ-୨

ମୂଲ୍ୟ : ସାତ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ଭୂମିକା

ଅନେକ ଦିନ ତଳେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ନୂଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାରେ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ସଉକ । ଦିନେ ଠକ କପରି ଏ ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭୂତ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇଲେ ଓ ରାଜା ରାସ୍ତାରେ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ ଚାଲିଲେ, ସେ କାହାଣୀ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏ କାହାଣୀଟି ସାମାନ୍ୟ ଅଦଳବଦଳ ହୋଇ ଲୋକ ଚୁଣ୍ଡରେ ବଞ୍ଚନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମୂଳ କାହାଣୀର ପ୍ରଶ୍ନା କିଏ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ଅଧିକାଂଶ ଚୁପ୍ ରହିବେ । ଏହାର ପ୍ରଶ୍ନା ହେଉଛି ଡାନ୍ସ ଶ୍ରୀଷ୍ଟି ଯୁଗ ଆଶ୍ରୟନ୍ ।

ଆଶ୍ରୟନ୍ (୧୮୦୫-୭୫) ଡେନ୍ମାର୍କର ଲୋକ । ଶିଶୁବରୁ ସେ ପିତୃହୀନ । ଘୋର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଭିତରେ ତାଙ୍କର ଶିଶୁବ ଓ କୈଶୋର ଅତିବାହିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ସ୍କୁଲ କଲେଜରେ ପାଠ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନ ଥିଲେ । ଥିଏଟରରେ ମିଶି ଦିନାକେତେ ସେ ନାଚ, ଗୀତ ଓ ଅଭିନୟରେ ମାଡ଼ିଲେ ; କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁରୁ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଆଶ୍ରୟନ୍ ଲେଖାଲେଖି ଆଡ଼କୁ ମନ ଦେଲେ ।

ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଜଣେ ସୁଲେଖକ ଭାବେ ଆଶ୍ରୟନ୍‌ଙ୍କ ଖ୍ୟାତି ହେଲା । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖା ଲେଖିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ଲୋକେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଯଶ ଦେଶର ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କଲା ।

ଆଶ୍ରୟନ୍‌ଙ୍କ ପରା-କାହାଣୀ ସବୁ (Fairy Tales) ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ସୁପରିଚିତ । ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ ସେ ‘ଶିଶୁର ବନ୍ଧୁ’ ନାମ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ତେବେ ତାଙ୍କର ପରା-କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ପୁଣି କେବଳ ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କଣ୍ଢେଇ, ଖେଳଣା ଓ ହରଭଙ୍ଗା ଛବିବଦ୍ଧ ପ୍ରତି କ’ଣ ବୟସ୍କମାନଙ୍କର କମ୍ ଆକର୍ଷଣ ! ଶିଶୁମାନେ ସହଜରେ ପରା ରାଜକୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତି । ପରା ରାଜ ସେମାନଙ୍କର ଅସଲ ବାସସ୍ଥଳୀ । ମାତ୍ର ସେ ରାଜକୁ ଆଦୌ ପଶି ପାରୁ ନ ଥିବା, ତାକୁ ମିଥ୍ୟା ଓ କାଲୁନିକ କହୁ ହସରେ ଉଡ଼େଇ ଦେଉଥିବା ବୟସ୍କ ମଣିଷଟିଏ କେଡ଼େ ଭୟଙ୍କର !

ଏ ବହିରେ ଆଶ୍ରୟନ୍‌ଙ୍କର ଦଶୋଟି ବିଶିଷ୍ଟ କାହାଣୀର ଶ୍ରାବ୍ୟରୂପ ରହିଛି । ଆଶାକରେ, ବହିଟି ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବ ।

ସୂଚୀ

୧ । ବୁଢ଼ା ଓକ୍‌ର ଶେଷ ସ୍ବପ୍ନ	୧
୨ । ମତ୍ସ୍ୟକନ୍ୟା	୬
୩ । ବଣ ହଂସ	୧୩
୪ । ବଡ଼ ଗୋପାଳ ଓ ସାନ ଗୋପାଳ	୨୧
୫ । ଅସୁନ୍ଦର ବଚକ କୁଆ	୨୮
୬ । ନାଇଟିଂଗେଲ୍	୩୭
୭ । ତୁଷାର କନ୍ୟା	୩୯
୮ । ରଜାଙ୍କର ଅଭୂତ ନୂଆ ପୋଷାକ	୪୦
୯ । କୁହ୍ନକବତ୍ତା	୪୭
୧୦ । ସାହସୀ ଟିଣ ସେନକ	୫୭

ବୁଢ଼ା ଓକ୍‌ର ଶେଷସ୍ୱପ୍ନ

ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚା କୁଦ ଉପରେ ବୁଢ଼ା ଓକ୍‌,
ଗଛଟିଏ ଥାଏ । ତାକୁ ଠିକ୍ ତିନିଶହ ପଞ୍ଚାଶତି ବର୍ଷ ହେଉ । ମଝ
ଗଛର ଏତେଗୁଡ଼ା ବୟସ ଜାଣ ମଣିଷର ତିନିହାତ ପଞ୍ଚାଶତି ବନ ଯୁଗ

ସମାନ । ଆମେ ବନରେ ଚେଉଁ ; ବାଟରେ ଶୋଉ । ଗଛ କଥା କିନ୍ତୁ
ଅଲଗା । ସେ ବର୍ଷକର ତିନି ରତ୍ନ ଗୋଟିଏ, ତିନି ରତ୍ନ ଶୁଣ । ଶାବ
ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଛକୁ ନିଦ ଲାଗେନା । ବେନ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଓ ବର୍ଷା ରତ୍ନ
ତିନୋଟି ଗଛର ଦିନ, ବାକି ତିନି ରତ୍ନ ରାତି ।

ଶରଦ୍ଦିନେ ନାନା ଜାତିର ମାଛ ଓଁକ୍ ଗଛ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି ।
 ଦିନେ ଗୋଟିଏ ମାଛ ଗୁଣ୍ଡୁଗୁଣ୍ଡୁ ହୋଇ ମନ ଖୁସିରେ ଏ ଡାଳରୁ ସେ
 ଡାଳ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାଏ । ତା ଜାତିର ମାଛଙ୍କର ଆୟୁଷ ମାତ୍ର ଦିନଟିଏ ।
 ମାଛ ଦେଖି ଗଛ ମନେ ମନେ ଭାବେଲା, “ଆହା ! ବିଚର ! ଦିନକପାଇଁ
 ପୃଥିବୀକୁ ଆସିଛି । ତାକୁ କେଡ଼େ ଦୁଃଖ ଲାଗୁ ନ ଥାଏ ?”

“ଦେଖୁଛ ତ”, ଗଛ ତା’ର କଥା ‘ଭାବୁଥିଲବେଳେ ଗଛକୁ
 ଶୁଣିଲା ମାଛ କହିଲା, “ରୁଷିଆଡ଼ି କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ତମକାର । ଏ
 ସବୁ ଦେଖି ମତେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ଲାଗୁଛି ।”

“କିନ୍ତୁ ଦିନଟିଏ ତ । ତା ପରେ ସବୁ ଶେଷ ।”

“ଶେଷ ?” ମାଛ ଦୋହରେଇ ପଚାରିଲା, “ମାନେ ? ତମର
 ସବୁ ଶେଷ ହୋଇ ଚାଲି ଯିବ କି ।”

“ନା, ମୁଁ ଆଉ ପ୍ରାୟ ହଜାରେ ଦିନ ବଞ୍ଚିବି । ତମ ଜୀବନ
 କାଳର ହଜାର ଗୁଣ ।”

“ମୁଁ ତମ କଥା ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ମୋଠାରୁ ତମର ହଜାର ଗୁଣ
 ଅଧିକ ଦିନ ଥାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଆୟୁଷ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।
 ମୁଁ ପୃଥିବୀରେ ହଜାରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରହିବି । ହଜାରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ
 ବତାଇ ପାରିବି । ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଆମ ଦୁହଁଙ୍କ ହାତରେ ସମାନ ସମୟ ।
 କେବଳ ଆମେ ତାକୁ ଭଲ ଭଲ ମାପଜାଠିରେ ମାପୁଛୁ ।”

ଏତିକି କହି ମାଛ ଆନନ୍ଦରେ ଉଡ଼ିଗଲା । ମନଖୁସିରେ ନାଚ
 ଗାଇ ଏକାକୀତାରେ ବୁଲିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମରେ ଡଳିଲବେଳକୁ ତା’ର
 ଟିକି ଡେଶାଦୁଇଟି ଥିକ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅବଶ ଭାବେ ସେ ଦାସର ନରମ
 ଗାଲରୁ ଉପରେ ବସିଗଲା । ତା’ର ଆଖିପତା ବୁଜିହୋଇ ଆସୁଥାଏ ।
 ହଲ୍-ଚଲ୍ ନ ହୋଇ ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେଇ ତା’ର ଚରଣଦ୍ରା ।
 ମାଛଟି ମରିଗଲା ।

‘ବରଷା !’ ଓକ୍ ଗଛ ମନକୁମନ କହିଲା, “ଜୀବନ ପୁଣି ଏଡ଼ି ଶ୍ରେଷ୍ଠ !”

ଏ ଘଟଣା ଥରେ ନୂଆଁ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ଘଟେ । ସବୁଥର ଶରଦ୍ଦିନେ ସେଇ ଜାତିର ମାଛଟିଏ ଆସେ । ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇ ଓକ୍ ଗଛର ଟାଟା ପ୍ରଶଂସାର ଭରିବୁଲ । ଗଛ ପ୍ରତିଥର ମାଛକୁ ସେଇ ଏକା ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରେ, ଆଜି ସେଇ ଏକା ଉତ୍ତର ପାଏ । କେତେବର୍ଷ ଧରି ମାଛମାନେ ଗଛକୁ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି କିଏ ତା’ର ହସାବ ରଖିଛି ?

ପୁଣି ଥରେ ଶୀତ ଆସିଲା । ଗଛକୁ ନିଦ ଲାଗିଲା । ବଡ଼ଦିନ ପଦ୍ମ ସମୟ । ସେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା । ପ୍ରତିବର୍ଷ ତା ଜୀବନରେ ଯାହା ଯାହା ଘଟିଥିଲା, ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସେ ସବୁ ଚିତ୍ତ ପରି ତା’ ସାମନାରେ ଉଠିଗଲା । ଗଛର ମନେହେଲା, ସତେ ଯେପରି ତା’ର ପ୍ରତିଟି ପଦ, କାଣ୍ଡ ଓ ଚେର ଦେଇ ନୂଆ ଜୀବନ ସଞ୍ଚରି ଯାଉଛି । ସେ ଅସୁବ୍ଧ ଅନୁଭୂତିର ଓକ୍ ସବୁଜ ପୁଲକିତ ହେଲା । ତାକୁ ଲାଗିଲା, ତା’ର ବଳ ବଢ଼ିଯାଉଛି । ଝଙ୍କାଳିଆ ହୋଇ ସେ ଉପରକୁ ଉଠୁଛି । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦିଗରେ ଆହୁରି ବଢ଼ିବାପାଇଁ ଗଛ ଭିତରେ ଉଲ୍ଲାସନା ଖେଳିଗଲା । ବଢ଼ି ବଢ଼ି ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଛୁଇଁ ପାରନ୍ତା କି ? ଏହିପରି ଏକ ଉଲ୍ଲାସିତ ବ୍ୟାକୁଳତା ତା ଭିତରେ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା ।

ଆଗ ଡାଳଗୁଡ଼ିକ ବାଦଲକୁ ଭେଦିଗଲେ । ଓକ୍ ଟାଟା ତଳେ ମେଘମାନେ ହଂସକ ପରି ପହଁରୁଥାଆନ୍ତି । ଦିନ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଚକ୍ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ତାରମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରନ୍ତି । ତା ପାଇଁ ଏ ସବୁ କି ଅସୁବ୍ଧ ଉଲ୍ଲାସର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ! ଆନନ୍ଦରେ ଓକ୍ ଟାଟା ପୁରୁଯାଉଥାଏ । ପୁଣି ଏହା ସହିତ ଏକ ବ୍ୟାକୁଳ ଶ୍ୱାସ । ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ତା ତଳେ ଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠିଆ ଫୁଲଗଛ ଓ ବୁଦାମାନେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଛମାନେ, ତା’ର ପରି ଆକାଶମୁଖୀ ହୋଇ ବଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ ? ତା ହେଲେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆକାଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠିୟ ଦେଖି ପରମ ଆନନ୍ଦ ପାଆନ୍ତି ।

ସତକୁ ସତ ଓକ୍ ଏ କାମନା ପୁରଣ ହେଲା । ସେ ଦେଖିଲା ତା’ର ଆଖପାଖର ଓ ତଳେ ଥିବା ଗଛମାନେ ବଢ଼ୁଛନ୍ତି । ଏସବୁକ

ବୁଦ୍ଧାନାମନ ମାଟିରୁ ଉଠୁଡ଼ି ଆନାମ ଆଡ଼କୁ ଛୁଟି ଛନ୍ତି । ବଡ଼ନ୍ତା ଛେକ
 ଡାଳରେ ବସିଥିବା ଚଢ଼େଇମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଠିବୁ ଉଠିବୁ ଉଠିବୁ ।
 ଚଢ଼େଇଙ୍କ ଜାଳି କି ମିଠା !

ଦାଢ଼ୁଆ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଝିଣ୍ଟିକା ବସି ଆଗମରେ ଡେଣା
 ଘୋରୁଥାଏ । ଓକ୍ ତାକୁ ପଚାରିଲା, “ମାଳିକଙ୍କ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ଆଉ
 ସେଇ ବାଇଗଣିଆ ଫୁଲଗଛ ? ବସନ୍ତ କୁସୁମ ମଧ୍ୟ ଦିଶୁନି ?”

“ଅମେ ସମସ୍ତେ ଏଇଠି ଅଛୁ ।” ସେମାନଙ୍କର ମିଳିତ ସ୍ଵର
 ଶୁଣିଲା ।

“କିନ୍ତୁ ରୋଦନ ଯାହାର ଏତେ ସୁନ୍ଦରୀ ପୁଲ ପୁଟେ ସେ ଗଛ କାହିଁ ? ସେ ନାଲି ପୁଲୀଆ କେଉଁଠି ରହିଲା ? ଯେଉଁ ଆପେଲ ଗଛର ଫଳପୁଲରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏ ବଡ଼େଇଁ ଶୋଭାବନ୍ତ ହୁଏ ସେ କ’ଣ ଆସିନାହିଁ ?”

“ଆମେ ମଧ୍ୟ ଏଇଠି ଅଛୁ ।” ଅନେକ ଉଚ୍ଚରୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଵର ଶୁଭଲ ।

ଓକ୍ ଡୁଦୟ ଗଛର ପ୍ରଶାନ୍ତିରେ ଭରିଗଲା ।

ଉଦ୍‌ବିଗରେ ତା’ର ଗତି ତଥାପି ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଓକ୍ ଅନୁଭବ କଲା, ତା’ର ଚେର ସବୁ ହରୁଲ ମାଟିରୁ ଉଠୁଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି ।

“ଖବ୍ ଭଲ ହେଲା ।” ଓକ୍ ଭାବିଲା, “ଏଣିକି ମୁଁ ବନ୍ଦନ ମୁକ୍ତ । ଏହାପରେ ମୁଁ ପୃଷ୍ଠି ଆଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡ଼ିଯାଇ ପାରବି । ପୁଣି ମୁଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।”

ବୁଢ଼ା ଓକ୍ ଏହିପରି ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥାଏ । ସେ ସ୍ଵପ୍ନବିଶ୍ଵର ଥିବା-ବେଳେ ଗୋଟାଏ ଝଡ଼ ଉଠିଲା । ବଡ଼ଦିନ ରାତିରେ ପ୍ରବଳ ବତାସରେ ଓକ୍ ଗଛଟି ଉଠୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ତା’ର ଜନଶବ୍ଦ ପଥର ଖଣ୍ଡ ମାତ୍ରର ଗୋଟିଏ ଦିନପରି ସରିଗଲା । ବଡ଼ଦିନ ପ୍ରକାଶର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳବେଳକୁ ଝଡ଼ ଥମି ଯାଇଥାଏ ।

ସକାଳୁ ନାବିକମାନେ ଦେଖିଲେ, ବିରାଟ ଓକ୍ ଗଛଟି ଉଠୁଡ଼ି ପଡ଼ିଛି । କେତେକାଳର ପୁରୁଣା ଗଛର ଏ ଦଶା ଦେଖି ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଦୁଃଖିକଲେ । ଏଇ ଗଛଟି ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ବିଗବାନରଣୀ ।

ମହାଧନ୍ୟା

ସାଗର ରାଜାଙ୍କର ରାଣୀ ଅନେକ ଦିନରୁ ମରି ଯାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ତାଙ୍କର ବିରାଟ ଉଆସ ଚଳାଇବାର ଦାୟିତ୍ବ ବୁଢ଼ା ରାଜମାତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ । ସାଗର ରାଜାଙ୍କର ଛଅଜଣ ସୁନ୍ଦରୀ ହୁଅ । ସବା ଯାନହିଅଟି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ । ତା'ର ଦେହ ଗୋଲାପ ପରି କଅଁଳ, ଆଖି ଦୁଇଟି ଦରଆ ମଝିର ଗଭୀର ଜଳପରି ମାଳ; କିନ୍ତୁ ସେ ତ ମହାଧନ୍ୟା । ଅନ୍ୟ ଭଉଣୀଙ୍କ ପରି ତା'ର ମଧ୍ୟ ଗୋଡ଼ ନ ଥାଏ । ତା ଗୋଡ଼ ଆଡ଼ଟି ମାଛଙ୍କ ପରି ।

ମହାଧନ୍ୟାକୁ ପରର ପୁରୁଣା ଦିନଠାରୁ ତାକୁ ଆଉ ପିଲାଲୋକ କହି କେହି ଆକଟ କଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅନାୟାସରେ ସେ ପାଣି ଉପରକୁ ଉଠିଆସି ସ୍ଥଳଭାଗ ଓ ଆକାଶକୁ ଦେଖେ । ଦିନକର କଥା । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ସମୟ । ପାଣିରୁ ମୁଣ୍ଡ ଉଠେଇ ମହାଧନ୍ୟା ଗୁରୁଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଦେଖୁଥାଏ । ଆକାଶ ନିର୍ମଳ । ସମୁଦ୍ର ଶାନ୍ତ । ମୃଦୁ ପବନ ବହୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜାହାଜ ସମୁଦ୍ରରେ ଛାରି ଭାବେ ଭ୍ରମୁଥାଏ । ପବନ ଭଲଭାବେ ନ ବହିଲେ ଜାହାଜ ବା ଚାଲିବ କିପରି ?

କିନ୍ତୁ ଦାମ ନ ଥିବାରୁ ନାବିକମାନେ ଆଗମରେ ଡେଇଁ ଉପରେ ବସିଥାନ୍ତି । ଜାହାଜ ଭିତରୁ ଗାଉଣାବାଜଣା ଶୁଭୁଥାଏ । ସଞ୍ଜ ହୋଇଯିବାରୁ

ଜାହାଜରେ ଶତାଧିକ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଲଣ୍ଠନ ଜଳିଲା । ମହ୍ୟକନ୍ୟା କୌତୁହଳରେ ଜାହାଜ ପାଖକୁ ପହଞ୍ଚି ଗଲା । ସମୁଦ୍ର ତେଉଁରେ ଜାହାଜ ଚଢ଼ିଲା ଗଲବେଳେ ମହ୍ୟକନ୍ୟାକୁ ଜାହାଜ ଭିତର ଟିକିଏ ଦିଶିଯାଏ । ଜାହାଜର ସ୍ୱଚ୍ଛ କାଚଝରକା ଭେଦ ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକରେ ସଜ୍ଜିତ ଅନେକ-ଗୁଡ଼ିଏ ମଣିଷଙ୍କୁ ସେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମେଳରେ ଜଣେ ଦିବ୍ୟସୁନ୍ଦର ରଜକୁମାର ବସିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର କଳାଢୋଳା ଦୁଇଟି ବଡ଼ ମନମାଣିଆ ।

ସେହି ନରଞ୍ଜକୁମାରଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ । ତାଙ୍କୁ ଷୋହଳ ପୂରିଗଲା । ଏହି ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ ସମସ୍ତେ ହସଖସିରେ ମାଡ଼ିଥାନ୍ତି । ନାବିକମାନଙ୍କର ପୁରୀ ଦେଖେ କିଏ ? ଡେକ୍ ଉପରେ ସେମାନେ ଗୀତ ଗାଇ ନାଚୁଥାନ୍ତି । ରଜକୁମାର ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭିତରୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ସେ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଶହ ଶହ ଡାକ୍ତାବେଳୀ ଆକାଶକୁ ଉଠିଲା । ଆଲୁଅରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଝଲିଯିଗଲା । ମହ୍ୟକନ୍ୟା ତ ଏପରି ଦୃଶ୍ୟ କେବେ ଦେଖି ନ ଥିଲା । ଡରିଯାଇ ପାଣି ଭିତରେ ବୁଡ଼ିଗଲା । ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଯାହା ଦେଖିଲା ତା'ର ମନଃହୀନ ସତେକ ଆକାଶର ସବୁ ତାର ତା ଚାରିପଟେ ଖସି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ପବନ ବହୁବାରୁ ନାବିକମାନେ ପାଲ ଭିତରୁ । ଜାହାଜ ଚାଲିଲା । ମାତ୍ର ଚାହିଁ ଚାହିଁ ସମୁଦ୍ରବର୍ଷର ବଡ଼ ବଡ଼ ତରଙ୍ଗ ଉଠିଲା । ଆକାଶର କଳା ମେଘ ଘୋଡ଼ିଗଲା । ଘଡ଼ିଘଡ଼ି ଓ ବିଜୁଳି ମାରିଗଲା । କୁଆଡୁ ଝଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ସମୁଦ୍ରରେ ତାଳଖିଆ ଉତ୍ତର ଲହଡ଼ି ଉଠିଲା । ମହ୍ୟକନ୍ୟା ପାଇଁ ତ ଏ ସବୁ ଭରି ମଜା କଥା । ଭୟରେ ନାବିକଙ୍କର ମୁହଁ କଳ୍ପଶୃଙ୍ଖଳିତ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ ବାତ୍ୟାରେ ଜାହାଜର ଖୁଣ୍ଟ ସବୁ ଉପୁଡ଼ି ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲା । ଜାହାଜ ଭିତରେ ପାଣି ପଶିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମହ୍ୟକନ୍ୟା ଦେଖିଲା, ନାବିକମାନଙ୍କୁ ବିପଦ ଦନେଇ ଆସୁଛି । ଜାହାଜରୁ ଖସୁଥିବା ପିଟା ବା ଖୁଣ୍ଟ ତାକୁ ଆଘାତ କରିପାରେ ବୋଲି ତା'ର ମଧ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ହେଲା । ସେ ଦିନ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ କାହାର କିଛି

ଦେଖିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ବିଜୁଳ ଆଲୁଅରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ
ଦେଖିଲ ଯେ ଜାହାଜ ଉପରେ ରଜକୁମାର ନାହାନ୍ତି । ଜାହାଜ ଶୁଙ୍ଖ
ଯିବାରୁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ପାଣିକୁ ଖସିପଡ଼ିଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଖୁସି ହୋଇଗଲା ।
ଏଥର ରଜକୁମାରଙ୍କ ସହିତ ତା'ର ଭେଟ ହେବ । ମାତ୍ର ମଣିଷମାନେ
ଯେ ପାଣିରେ ବସ୍ତ୍ର ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ! ଏହିକଥା ମନ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ
ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ତାଙ୍କ ଉପାସ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା
ବେଳକୁ ରଜକୁମାର ତ ଆଉ ବସ୍ତ୍ର ନ ଥିବେ । ନା, ନା, ସେ ତାହା
ହେବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ତାଙ୍କୁ ଚାରିଆଡ଼େ
ଖୋଜି ପକାଇଲା । ଦେଖିଲା, ରଜକୁମାର ଥୋଡ଼ାଏ ଦୂରରେ । ଶୀଘ୍ର
ଶୀଘ୍ର ଲହଡ଼ି କାଟି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ତାଙ୍କୁ ପାଣି
ଭିତରୁ ଟାଣି ଆଣିଲା ।

ସକାଳକୁ ଝଡ଼ ବନ୍ଦ । କିନ୍ତୁ ଜାହାଜର ଖଣ୍ଡେ ପଟା ମଧ୍ୟ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ଉପରକୁ
ଉଠିଲେ । ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କରଣ ପାଣିରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ
ରଜପୁରଙ୍କ ମୁହଁରେ ପଡ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିର ସମ୍ଭାର
ହେଲା । ତଥାପି ସେ ଆଖିପତା ଖୋଲିଲେ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ
ରଜକୁମାରଙ୍କ ଉଜୁଳ, ପ୍ରଶସ୍ତ କପାଳ ଚନ୍ଦ୍ରନ କରି ତାଙ୍କୁ ଓଦା ହାତରେ
ଆଉଁସିଲା । ସେ ଏକୁଟିଆ କ'ଣ କରିବ ତାକୁ ବୁଝି ଦିଶିଲା ନାହିଁ ।
ଚେତନାକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଦୂରରେ ସ୍ଥଳଭାଗ ଦିଶୁଛି । ରଜକୁମାରଙ୍କୁ
ଧରି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସେହି କୂଳ ଆଡ଼କୁ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁନ୍ଦର ନିର୍ବେଳା
ସ୍ଥାନଟିଏ । ପରିଷ୍କାର ସରୁବାଲାର ଉଷ୍ମମଣ୍ଡପରେ ସେ ରଜକୁମାରଙ୍କୁ
ଶୁଆଇ ଦେଲା । ଅଳ୍ପଦୂରରେ ସମୁଦ୍ରଭିତରୁ ପାହାଡ଼ଟିର ମୁଣ୍ଡ ଦିଶୁଥାଏ ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସେଇ ପାହାଡ଼ କଡ଼ରେ ଲୁଚିଯାଇ କ'ଣ ହେଉଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରୁଥାଏ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେ ଦେଖିଲା, ଗୋଟିଏ ଝିଅ ରଜକୁମାରଙ୍କ
ଆଡ଼କୁ ଯାଉଛି । ରଜକୁମାରଙ୍କ ଉପରେ ତା'ର ଆଖି ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ
ତଳେ ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ଡକ ଶୁଣି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ କେଜଣି ଲୋକ

ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେତିକିବେଳେ ରଜକୁମାର ଆଖି ଖୋଲିଲେ ।
 ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଡେଇଁବଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ରୁହିଁ ଦୃଷ୍ଟିଦେଲେ ।
 ମହ୍ୟକନ୍ୟା ଆଡ଼କୁ ଆଦୌ ରୁହିଁଲେ ନାହିଁ । କିଏ ତାଙ୍କର ଖବର ରଖା
 କରିଛି ସେ କଥା ରଜକୁମାର ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ମହ୍ୟକନ୍ୟାକୁ ବଡ଼
 ଖରାପ ଲାଗିଲା । ସମସ୍ତେ ରଜକୁମାରଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ନଅର ଆଡ଼କୁ
 ନେଇ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି ମହ୍ୟକନ୍ୟା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲା ଓ ଘରକୁ
 ଫେରି ଆସିଲା ।

ମହ୍ୟକନ୍ୟା ତ ସହଜେ ଶାନ୍ତି ଆଉ ଗମ୍ଭୀର । ଏ ଦଟଣା ପରେ
 ସେ କାହା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ନ କରି ମନମାନ ରହିଲା । ବେଳେ
 ବେଳେ କାହାକୁ ପଚାରେ, “ଯଦି ମଣିଷମାନେ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ନ ଯାନ୍ତି
 କେବେ କ’ଣ ସେମାନେ ଅମର ହୋଇ ରହିବେ ? ଆମେ ଘେମିତି ଏଠି

ସମୁଦ୍ରର ମନ୍ତ୍ର, ସେମାନେ ସେମିତି ମରନ୍ତି ନାହିଁ ?” ଥରେ ଜଣେ ବୁଢ଼ା ତା’ର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି କହିଲା, “ମଣିଷମାନେ ମରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଆୟୁଷ ଆମଠାରୁ କମ୍ । ଆମେ ଭିନ୍ନଗତ ବର୍ଷଯାଏ ବଞ୍ଚୁ ଓ ମଲ୍ଲ ପର ଫେଣ ହୋଇ ପାଣିରେ ଶ୍ୱାସୁ । ମଲ୍ଲ ଲୋକର ଗୋଟିଏ କବର ମଧ୍ୟ ଆମେ କରୁନା । ଆମର ଅମର ଆତ୍ମା ନାହିଁ । ଥରେ ମଲ୍ଲେ ଆମେ ଆଉ ବଞ୍ଚୁ ନାହିଁ । ମଣିଷର କନ୍ତୁ ଆତ୍ମା ଅଛି । ଶରୀର ନଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମା ଅମର । ମାତ୍ର ଜଣେ ମଣିଷ ଯଦି ତତେ ଭଲପାଏ, ଏତେ ଭଲପାଏ ଯେ ତା’ର ବାପ ମାଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ତୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟ ହୋଇ ଉଠ, ସେ ସବୁବେଳେ ତୋର କଥା ଶ୍ରବଣ କରେ ଏବଂ ତତେ ଏଇ ପୃଥିବୀରେ କମ୍ ତା ପରେ କଦାପି ଭୁଲିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶପଥ କରେ ତେବେ ତା’ର ଆତ୍ମା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ତୋ ଦେହକୁ ଚାଲିଆସିବ ଓ ତୁ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ପରି ମରଣୋତ୍ତର ସୁଖ ପାଇ ପାରିବୁ ।”

ଏ କଥା ଶୁଣି ମହାକବି କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ସମୁଦ୍ରର ଗୁଣିଆଣି ପାଖକୁ ଚାଲିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଗୁଣିଆଣି କହିଲା, “ତୁ କ’ଣ ବୁଝୁଛୁ ମୁଁ ଜାଣେ । ସେପରି କାମନା କରିବା ବଡ଼ ବୋକାମି ; କନ୍ତୁ ତୁ କାହା କଥା ମାନିବୁ ନାହିଁ । ସୁକୁମାର ରଜା ଝିଅ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଇବୁ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ର ପାଣି ଦେଉଛି ରଖ । କାଲି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ତୁ କୁଳ ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବୁ । ଶୁଖିଲାକୁ ଉଠିଯାଇ ଏ ମନ୍ତ୍ର ପାଣି ପିଇବୁ । ତେବେ ତୋର ଲଜ୍ଜା ବିଦଳି ମଣିଷପରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଗୋଡ଼ ହୋଇଯିବ । ଖୁବ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ହେବ ; କନ୍ତୁ ତତେ ଲାଗିବ ଯେମିତି କିଏ ହୃଦୟର ଭୁଷି ପକାଇଛି । ସେଇଭଳି ଯତ୍ନେ ପାଇବୁ । ତା’ପରେ ଯାଇ ଅନ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟିଏ ହୋଇ ବାହାରିବୁ । ତତେ ଦେଖିଲା ଲୋକ କହିବ ତୋ ପରି ସୁନ୍ଦର ନାହାନ୍ତି କି ନ ଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ! ତୋର କଥା କହିବା ଶକ୍ତି ରୁଲିଯିବ । ତୁ ହେବୁ ମୂକ ।”

ଦୃଷ୍ଟି ସବୁ ଗୁଣିଆଣି କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ଦିଶିଗଲା । ସମୁଦ୍ର କଳରୁ ଅପଞ୍ଚ ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟିଏ ପାଇ ବେଙ୍ଗୁଳାର ଚାକୁ ନଅରକୁ

ନେଇଗଲେ । ମଣ୍ଡ୍ୟକନ୍ୟାକୁ ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟବାନ ଘୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀପୁରମେହିନୀ ରୁଦ୍ଧ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ମୂର୍ତ୍ତ ହେଲେ । ହିଅଟି ସଦା ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା !

କହୁକିନ ଅଳ୍ପେ ପଡ଼ିଣୀ ରାଜ୍ୟର ରାଜତନ୍ୟେ ପହଞ୍ଚି ରାଜ-
କୁମାରକର ବିଭାଦର ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲା । ବିଭାଦର ସନ ବୁଝେଣୁ
ନହେଣୁ । ନଗରର ସବୁ ଜଳରେ ଦଣ୍ଡ ବାଜିଲା । ରାଜାର ସୁନ୍ଦ

କଡ଼ରେ ଛୁଡ଼ାନ୍ତାଇ ସୁସଜ୍ଜିତ ସୈନ୍ୟମାନେ ବଗୁଲ ଓ ଭୃଷୀ ବଜାଇଲେ । ମହାକନ୍ୟା ରାଜକୁମାରଙ୍କ ହାତକୁ ଧରି ରୁମ୍ଭନ ଦେଲା । ତା'ର ଗୁଡ଼ି ଫାଟିଗଲା ପରି ଲାଗିଲା । ରାଜକୁମାରଙ୍କ ବିବାହ ବାସିଦିନ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ହେବ । ମେଞ୍ଚାଏ ଫେଶ ହୋଇ ସେ ସମୁଦ୍ରରେ ଭାସିବ ।

ବିଭୀଷଣ ସରିଲା ପରେ ଯୁବରାଣୀଙ୍କୁ ଧରି ରାଜକୁମାର ସଦଳବଳେ ଘରକୁ ଫେରୁଥାନ୍ତି । ରାତିରେ ଜାହାଜ ନିକଟର ପକାଇ ସମୁଦ୍ର ମଝିରେ ରହିଲା ଓ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବରେ ମାତିଲେ । ପାଣିକୁ ଲାଗି ମହାକନ୍ୟା ପୂର୍ବଦିଗକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ଉଦୟ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପ୍ରଥମ କରଣ ପୃଥ୍ବୀକୁ ଛୁଇଁଲା ମାତ୍ର ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ହେବ ।

ମହାକନ୍ୟା ଦେଖିପାରୁଲା ତା ଉତ୍ତରୀମାନେ ଜାହାଜ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ପାଖକୁ ଆସି ସେମାନେ କହିଲେ, “ତତେ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆମେ ଆମର ସୁନ୍ଦର କେଶ କାଟି ଗୁଣିଆଣୀକୁ ଦେଇଛୁ । ସେ ଆମକୁ ଗୋଟିଏ ଛୁଣ ଦେଇଛୁ । ଏଇ ନେ ସାବଧାନରେ ରଖ । ବଡ଼ ଧାରୁଆ ଛୁଣ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ତୁ ରାଜକୁମାର ଗୁଡ଼ିରେ ଏହି ଛୁଣ ଢଳିଦେବୁ । ରାଜକୁମାରର ତଳା ରକ୍ତ ତୋ ପାଦରେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଦୁଇଟି ପୂର୍ବର ମାଛ ଲାଞ୍ଜରେ ପରିଣତ ହେବ ଓ ତୁ ପୁଣି ମହାକନ୍ୟା ହୋଇ ଆମ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିବୁ ।”

ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ମହାକନ୍ୟା ଦେଖିଲା ସୁନ୍ଦର ଯୁବରାଣୀ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ଗୁଡ଼ିରେ ମୁଣ୍ଡରଖି ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇଯାଇଛୁ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସେ ତାଙ୍କ କପାଳରେ ଧୀରେ ହାତ ବୁଲେଇ ଆଣିଲା । ପୂର୍ବଦିଗରେ ଯିବୁର ପାଟି ଆସୁଥାଏ । ମହାକନ୍ୟା ଥରେ ଛୁଣକୁ ଓ ଆଉ ଥରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା । ତା ପରେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଛୁଣ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ନିଜେ ପାଣିକୁ ଡେଇଁ ଗଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ତା'ର ଆଖି ଖୋଲିଲା, ଦେଖିଲା ଅତି ସୁନ୍ଦର ପରମାନେ ତାକୁ ବେଢ଼ି ବସିଛନ୍ତି ।

ବହୁପୁରେ ସେ ପଚାରିଲା, “ମୁଁ କେଉଁଠି ?” ଜଣେ ଉତ୍ତର ଦେଲା “ତମେ ପରମାନଙ୍କ ମେଲରେ ଅଛ ।”

ବଣ ଦ୍ରବ୍ୟ

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଗୋଟିଏ ଦୂର ଦେଶରେ ଜଣେ ରଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏଗାର ପୁଅ ଓ ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ଝିଅଟିର ନାମ ଏଲିଜା । ରଜା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ସୁଖରେ ସେମାନଙ୍କ ଦିନ କଟୁଥିଲା ; କିନ୍ତୁ ସବୁଦିନ ତ ସମାନ ଯାଏନା । ରାଣୀ ମରିଯିବାରୁ ରଜା ଆଉ ଥରେ ବାହାହେଲେ । ସେ ନୂଆ ରାଣୀ ଗୋଟାଏ ଡାହାଣୀ । ଏଲିଜା ଓ ତା ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସେ ଦି ଆଖିରେ ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ଦ ପାଞ୍ଜୁଥାଏ ।

ଦିନେ ନୂଆରାଣୀ ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ ଏଗାରଜଣ ରଜାପୁଅଙ୍କୁ ହଂସ କରି ଉଡ଼େଇ ଦେଲା । ସେମାନେ ଝରକା ବାଟେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଉଡ଼ି

ଗଲିଲେ । ତା'ପରେ ଡାହାଣୀ ଏଲିଜାର ଦନକେଶକୁ କାଟିଦେଇ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ତା ମୁହଁକୁ ବକୃତ କରି ପକାଇଲା । ଏଲିଜାର ବାପା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବରଂ ଏଡ଼େ କୁହାଦି ଝିଅଟାକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ଚିଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । କେବଳ ଏଲିଜାର ପୋଷାକୁକୁର ଓ ଚଢ଼େଇମାନେ

ଚିହ୍ନି ପାରୁଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ମୂଳ ପଶୁଙ୍କର ବା ବଳ କଅଣ ? ସତ କଥାଟି ସେମାନେ କାହାକୁ କିପରି ଜଣାଇବେ ?

ଏମିତିକା ଘ୍ରାନ୍ତମାନିଆ ଖାବନ ଏଲିଜା'ର ଅସହ୍ୟ ହେଲା । ଦିନେ କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ସେ ନଅର ଛୁଡ଼ି ପଳାଇଲା । ରଜାଝିଅ ଜନ୍ମରୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଜାଣି ନ ଥିଲା । ଆଉ ଚାଲି ନ ପରି ଘୋର ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ହାଲିଆ ହୋଇ ବସିଲା । ଶୁଣି ମାଡ଼ି ଆସୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳେ ବସି ଏଲିଜା କାନ୍ଦିଲା । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଥକି ପଡ଼ିବାରୁ ସେଇଠି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ସକାଳୁ ନିଦରୁ ଉଠିଲା ପରେ ଏଲିଜାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥାଏ । ସେ ଚୂଣି ଆଗେଇଲା । କେତେ ବାଟ ପରେ ଗୋଟିଏ ନଈ ପଡ଼ିଲା । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନଈଟିଏ ; କିନ୍ତୁ ପାଣି କାତପରି ସଫା । ପାଣିରେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖିଦେଇ ଏଲିଜା ତମକି ପଡ଼ିଲା । ସେ କେଡ଼େ କୁସ୍ତିତ ହେଉଛି ! ସେଇ ନଈରେ ଏଲିଜା ଗାଧୋଇଲା । ଗାଧୋଇ ସାରି ଦେଖେ ତ ସେ ତା'ର ପୂର୍ବରୂପ ଫେରି ପାଇଛି । ତାକୁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଲାଗିଲା ।

ଚାଲୁ ଚାଲୁ ଦିନ ସରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ହଠାତ୍ ଏଲିଜା ଦେଖିଲା, ଏଗାରଟି ସୁନ୍ଦର ଧଳା ହଂସ ତଳକୁ ଖସୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ତା'ର ଅତି ନିକଟରେ ଆସି ଓହ୍ଲାଇଲେ ଓ ଡେଣା ଝାଡ଼ି ବସିଲେ । ସଂଧ୍ୟାପରେ ହଂସଙ୍କର ଡେଣାମାନ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଓ ଏଗାରଟି ହଂସଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଏଗାରଜଣ ଗଜକୁମାର ଉଭୟହେଲେ । ଏମାନେ ତ ତା'ର ଭାଇ ! ଭାଇମାନଙ୍କ ତେହେରା ଅନେକ ବଦଳି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଲିଜା ସେମାନଙ୍କୁ ସଂଗେ ସଂଗେ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ଭାଇମାନଙ୍କୁ କୁଣ୍ଡେଇ ଧରି ସେ ବିକଳରେ କାନ୍ଦିଲା ।

ସାନ ଭଉଣୀକୁ ଦେଖି ଭାଇଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କର ମଧୁର ମିଳନ ପର୍ବ ସରନ୍ତେ ବଡ଼ଶୁଭ ଏଲିଜାକୁ କହିଲା, “ଆମେ ସମସ୍ତେ ବଣୁଆ ହଂସ ହୋଇଯାଇଛୁ । ଦିନଯାକ ଆମେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ୁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତଗଲେ ମଣିଷ ହେଉ । ଆମେ ଏଠି ରହୁନା ।

ସମୁଦ୍ର ସେପାରିର ବଣ ଆମର ବାସସ୍ଥାନ । ତେବେ ବର୍ଷକୁ ଥରେ
 ଏଗାର ଦିନ ପାଇଁ ଆମକୁ ଘର ପାଖକୁ ଆସିବାକୁ ଅନୁମତି ମିଳେ ।
 ଆସନ୍ତା କାଲି ଏଗାର ଦିନ ପୁରୁଛି । କାଲି ସମୁଦ୍ରକୁ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
 ଆଉ ବର୍ଷେ ଆମେ ଏଠାକୁ ଆସିପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

‘ମତେ ସାଙ୍ଗରେ ନଥ’ କହି ଏଲିଜା ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଅଲଗଲ ।
 ସମସ୍ତେ ରାତିଯାକ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ ଜାଲ ବୁଣିଲେ । ସକାଳେ ଏଲିଜା

ଜାଲ ଉପରେ ଶୋଇଲା । ଏଗାରଟି ହଂସ ଥଣ୍ଡରେ ଜାଲଟିକୁ ଧରି ଆକାଶକୁ ଉଠିଲେ ଓ ନିରାପଦରେ ଯାଇଁ ଏମାନଙ୍କ ବଣରେ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ସମସ୍ତେ ଜ୍ଞାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଭାଇଭଉଣୀ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଭାଇମାନେ କପରି ଉଦ୍ଧାର ପାଇବେ ସେହି ବୁଦ୍ଧି ବଢ଼ାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଶିଶୁରକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ କରୁ ଏଲିଜାକୁ ନିଦ ଲାଗିଗଲା । ନିଦରେ ତା'ର ମନେହେଲା, ଯେପରି ସେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଆଡ଼େ ଯାଉଛି । ସେଠାରେ ଜଣେ ପରା ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଫଳ ଦେଖାଇଲେ । ସେଇଟି ବହୁଆଡ଼ି ଜାଣିପାରି ଗଛର ଫଳ । ତୋଳିଲାବେଳେ ଗଛର ଡାଳ ପତ୍ରରେ ଦେହ ହାତ ବାଜିଲେ ଖୁବ୍ କୁଣ୍ଡେଇ ହୁଏ । ଫଳଟି ଦେଖାଇ ପରା ତାକୁ କହିଲେ, “ଏଇଟିକୁ ଭଲକରି ଚିହ୍ନିଥା । ତୁ ସାହସ ବାନ୍ଧି ପାରିଲେ ତୋର ଭାଇମାନେ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ଏଇ ଯେଉଁ ଫଳଟି ଦେଖୁଛୁ ସେ ଗଛ ତୁ ଶୋଇଥିବା ଗୁମ୍ଫା ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ମାତ୍ର ସେ ଗଛ ତୋ କାମରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ତୋର ଦରକାର କବର ଉପରେ ଉଠିଥିବା ଗଛର ଫଳ । ହାତ ଗଲୁ କରି ଫୋଟକା ହୋଇଗଲେ ମଧ୍ୟ ତୁ ସେ ଗଛରୁ ଫଳ ତୋଳିବୁ । ସେ ଫଳକୁ ହାତରେ ଦଳି ଭାଙ୍ଗିଲେ ତା ଭିତରୁ ଏକ ପ୍ରକାରର ତନ୍ତୁ ବାହାରିବ । ସେଇ ତନ୍ତୁରୁ ସୂତା କାଟି ତୁ ତୋର ଏଗାରଜଣ ଭାଇଙ୍କ ପାଇଁ ଏଗାରଟି କୋଟ୍ ତିଆରି କରିବୁ । ତୋର ଗୋଟିଏ ହଂସ ଭାଇ ଉପରେ ସେହି କୋଟ୍ ରୁ ଗନ୍ତେ ପକାଇ ଦେଲେ ମନ୍ତ୍ର କଟିଯିବ ଓ ସେ ତା'ର ପୂର୍ବ ରୂପ ଧାରଣ କରିବ; କିନ୍ତୁ ମନେ ରଖିଥା, ଥରେ ବୁଣା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଯେତେଦିନ ଲଗୁ ପଛେ ବୁଣା ନ ସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁ କଥା କହିବୁ ନାହିଁ । ଯଦି ପଦେ କଥା କହୁ ତେବେ ତୋ ଭାଇଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଚାଲିଯିବ ।” ଏତିକି କହି ପରା ଫଳଟି ଏଲିଜା ହାତରେ ଛୁଆଇଁ ଦେଲେ । ଏଲିଜାର ହାତ ଜଳି ଉଠିଲା ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ତା'ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ସେତେବେଳେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠିଲେଣି । କିଛି ଫଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏଲିଜାକୁ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଏଲିଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ

କାମରେ ଲାଗିଗଲା । ଦିନ କେଇଟାରେ ପ୍ରଥମ କୋଟ୍ ସରିଗଲା । ଦିନେ ଦ୍ଵିତୀୟଟିକୁ ବସି ବୁଣୁଥାଏ । ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବେ ବାପାଙ୍କୁ ସାମନାରେ ଦେଖି ଏଲିଜା ଚମକ ପଡ଼ିଲା ।

ପାରିଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଣକୁ ଆସି ରଜା ଦୈବାତ୍ ଏଲିଜାକୁ ଭେଟିଲେ । ଝିଅକୁ ଦେଖି ତାଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ସେ କପର ବଣକୁ ଆସିଲା ଓ ଆଡ଼ୁର ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ରଜା ଏଲିଜାକୁ ପଚାରିଲେ ; ମାତ୍ର ଝିଅ କଥା କହି ପାରୁନାହିଁ ଦେଖି ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହେଲା । ଭାଇମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣନାଶ ଭୟରେ ଏଲିଜା ପାଟି ଫିଟାଇଲା ନାହିଁ ।

‘ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ରୁଲ’, ରଜା କହିଲେ, “କଅଣଟାଏ ବୁଣୁଛୁ ? ଭଲ ବୁଝି କଲେ ମୁଁ ତୋ ପାଇଁ ସିଲ୍ କ ଓ ରେଶମର ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ କରିଦେବି । ଯାହା ବୁଝିବୁ ତା ପାଇବୁ । ତୋର କିଛି ଅସ୍ତ୍ରବ ରହିବ ନାହିଁ ।” ଏତକ କହି ରଜା ଏଲିଜାକୁ ଘୋଡ଼ା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ନେଲେ । ସେ ବିରାଗ କରେ କ’ଣ ? ଭାଇଙ୍କର କଥା ଭାବି କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ରଜା ତାକୁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇ କହିଲେ, “ମୁଁ ତୋର ଶୁଭକାଂକ୍ଷୀ । ଯାହା କରୁଛି, ତୋର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ।” ଏହା ପରେ ସେ ନଅର ଆଡ଼େ ଘୋଡ଼ା ଝପଟାଇ ଦେଲେ । ପଛରେ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ ଯାଉଥାନ୍ତି ।

ନଅରରେ ପହଞ୍ଚି ରଜା ଏଲିଜାର ମନ ଭୁଲାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ମାତ୍ର କୌଣସି ପ୍ରକାର ମଉଜ ମଜଲିସ୍ ଆଡ଼କୁ ତା’ର ମନ ଗଲା ନାହିଁ । ଦିନଯାକ ବସି ଭାଇଙ୍କପାଇଁ କୋଟ୍ ବୁଣୁଥାଏ । ଆଖିରେ ସବୁ-ବେଳେ ଲୁହ । ଏଲିଜାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦେଖି ରଜାଗୁରୁ କହିଲେ ଯେ ସେ ଗୋଟାଏ ଡାଆଣୀ । ରଜା ପ୍ରଥମରୁ ଏ କଥାରେ କାନ ଦେଉ ନ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଲୋକ ଦେଖନ୍ତି ଏଲିଜା ପ୍ରତିଦିନ କବରଖାନା ଆଡ଼େ ଯାଉଛି । କୋଟ୍ ବୁଣିବା ପାଇଁ ଫଳ ଆଣିବାକୁ ସେ କବରଖାନା ଯାଏ । ମାତ୍ର ସେ କଥା ବା ଜାଣିଛି କିଏ ? ସମସ୍ତେ ଭାବନ୍ତି ଡାଆଣୀଟା ରାତିରେ

କବରଖାନା ଯାଉଛି । ରଜା ମଧ୍ୟ ଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ରାଜଗୁରୁଙ୍କ କଥା ବଶ୍ୱାସ କଲେ । ତା'ଆଣୀକୁ ପୋଡ଼ି ଦେବାର ନିୟମ । ଏଲିଜା ପୋଡ଼ା ହେବାର ଦିନ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା ।

ତା'ଆଣୀ କପର ପୋଡ଼ାହେବ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେଦିନ ରାଜ୍ୟସାରା ଲୋକ ଜମିଥାନ୍ତି । ଏଲିଜାକୁ ପାଣି ଆସାମୀର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ଦୋଡ଼ା

ଗାଡ଼ରେ ବଧୂମିକୁ ନିଆଗଲା । ତା'ର ଫୁଲପତ୍ର କଅଁଳିଆ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ଝାଞ୍ଜଳ ପଡ଼ିଥାଏ । ଓଠ ଦୁଇଟି ମଝିରେ ମଝିରେ ଥର ଉଠୁଥାଏ । ହାତ କନ୍ଥା କୋଟ୍ ବୁଣାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ମରବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ମଧ୍ୟ ତା'ର କାମ ବନ୍ଦ ନଥାଏ । ବୁଣା ସରିଥିବା ଦଶଟି କୋଟ୍ ତା ପାଖରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଶେଷ କୋଟ୍ଟି ବୁଣା ଚାଲିଥାଏ ।

ଏଲିଜାକୁ ଛୁରୁଲେଇ ଲୋକେ ନାନା କଥା କହୁଥାନ୍ତି । ତା'ର ଧରିଲା ଓଠକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଧରି ନେଇଥାନ୍ତି ଯେ ତା'ଆଣୀ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇ ମନ୍ଦ ପଡ଼ୁଛି । ତାକୁ ମାରି ପକେଇବାକୁ କେତେକ ଉତ୍ସାହ ବ୍ୟକ୍ତି ତା ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ିଗଲେ । ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତକରେ ସେମାନେ ତା'ର କୋଟ୍-ରୁଡ଼ିକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥାଆନ୍ତେ । ମାତ୍ର ସେତକବେଳେ ହଠାତ୍ ଏଗାରଟି ବଶୁଆ ହଂସ ଡେଣା ପିଟି ଆକାଶରୁ ଖସିଲେ । ଉତ୍ସରେ ସମସ୍ତେ ପଛଦୁଆଦେଇ ଦୂରକୁ ହଟିଗଲେ ।

ଦାତକ ଏଲିଜାର ହାତଧରି ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲେବେଳେ ସେ ତରବରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କୋଟ୍ ହଂସ ଭାଇଙ୍କ ଉପରକୁ

ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ, ଏଗାରଟି ହଂସଙ୍କ ବଦଳରେ ଏଗାରଜଣ ରାଜକୁମାର ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି । କେବଳ ସାନ ଭାଇର ଗୋଟିଏ ହାତ ସ୍ଥାନରେ ଡେଣା ରହିଯାଇଛି । କାରଣ ତା କୋଟ୍‌ର ହାତ ଗୋଟିଏ ବୁଣା ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା ।

“ଏଥର ମୁଁ କଥା କହିବି” ; ଏଲିଜା ପାଟି ଖୋଲିଲା, “ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।”

ସେମାନଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ ଯାହା ସବୁ ଦିଶିଗଲା, ତାହା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଦୋଷୀଙ୍କ ପରି ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ । ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସାହସ ନ ଥିଲା । ସାର୍ବଜନୀନର ଦୁଷ୍ଟି ନା, ଦୁଃଖଜଷ୍ଟ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଫଳରେ ଏଲିଜା ମୁକ୍ତ ହୋଇ ବଡ଼ଭାଇ ଉପରକୁ ଡଳି ପଡ଼ିଲା ।

ଏଲିଜାକୁ ସମ୍ମାନ ଧରି ରାଜକୁମାର କହିଲେ, “ହଁ, ସେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ।” ତା’ପରେ ମୂଳରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ସେ କଥା କହୁଥିବା ସମୟରେ ଶତସହସ୍ର ଗୋଲପର ସୁଗନ୍ଧରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ

ମହକି ଉଠିଲା । ଏଲିଜାକୁ ପୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ପୋତା ଯାଇଥିବା ଗଛର ଛଡ଼ସବୁ କଅଁଳ ଶାଖା ନେଲିଲେ ଓ ପ୍ରକଟିରେ ଫୁଲ ଫୁଟିଗଲା । ଗୋଟିଏ

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚକ୍ ଚକ୍ ଫୁଲକୁ ରାଜା ନିଶେଜ ତୋଳି ଏଲିଜା ପୋଷାକରେ
ଖୋସିଦେଲେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏଲିଜା ଚେତା ଫେରି ପାଇ ଉଠି ଛୁଡ଼ା
ହେଲା । ତା ମୁହଁରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଓ ଆନନ୍ଦର ଭାବ ଚଢ଼ି ଉଠିଲା । ସେଇ
ଶୁଭ 'ମୁହୂର୍ତ୍ତ'ରେ ସବୁ ଚକ୍ରର ଦକ୍ଷାମାନେ ଏକ ସମୟରେ ବାଜି
ଉଠିଲେ । ଆକାଶରେ ଦଳ ଦଳ ପକ୍ଷୀ ଗୀତ ଗାଇ ଉଡ଼ିଲେ । ମହା
ଉଲ୍ଲାସରେ ରାଜା ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଏଲିଜାକୁ ଧରି ଉଆସକୁ
ଫେରିଲେ । ଏପରି ଜାକଜମକପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭାଯାତ୍ରା କେବେ ଦେଖା ନ ଥିଲା
କି ଶୁଣା ନ ଥିଲା ।

ବଡ଼ ଗୋପାଳ ଓ ସାନ ଗୋପାଳ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଦି ଜଣ ଲୋକ ଥିଆନ୍ତି । ଦୁହଁଙ୍କର ନାମ ଗୋପାଳ । ଜଣଙ୍କର ଚାନ୍ଦି ଥୋଡ଼ା ଓ ଆଉ ଜଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଥୋଡ଼ା ଥାଏ । ଦୁଇ ଗୋପାଳକୁ ଚାନ୍ଦି କରବାକୁ ଲୋକ ଚାନ୍ଦି ଥୋଡ଼ାର ମାଲିକକୁ ବଡ଼ ଗୋପାଳ ଓ ଆଉଁଙ୍କୁ ସାନ ଗୋପାଳ ନାଁ ଦେଇଥିଲେ ।

ସପ୍ତାହର ଛଅଦିନ ସାନ ଗୋପାଳ ବଡ଼ ଗୋପାଳର ଜମି ଚଷେ । ଏହି ଛଅଦିନ ସାନ ଗୋପାଳର ଥୋଡ଼ା ବଡ଼ର ଜମି ଡଳ କରବାରେ ଲାଗେ । ସପ୍ତାହର ବାକି ଦିନଟି ବଡ଼ ଗୋପାଳ ତା'ର ସବୁ ଥୋଡ଼ା ସାନକୁ ଦିଏ । ସାନ ତ ଗରବ । ମୁଲିଆ ଲଗାଇ ଜମି ଚଷିବାକୁ ତା'ର ପଇସା ନ ଥାଏ । ଏଣେ ପାଞ୍ଚଟା ଥୋଡ଼ାକୁ ସେ ଏକୁଟିଆ କରବ କ'ଣ ?

ଦିନକର କଥା । ସାନ ତା ଜମିରେ ଡଳ କରୁଥାଏ । ପଞ୍ଚ ଥୋଡ଼ାକୁ ପାହାରେ ପାହାରେ ପକାଇ କହୁଥାଏ, “ବୁଲରେ ମୋ ଥୋଡ଼ାଏ” । କଥାଟା ବଡ଼ କାନରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ପାଟିକର କହିଲା, “ଶବରଦାର୍ ! ସେମିତି କହନା । କାରଣ ତୋର ତ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଥୋଡ଼ା ।”

ସାନ ଆଉଁସରେ ରଡ଼ି ଦେଲା, “ବୁଲରେ ମୋ ଥୋଡ଼ାଏ ।”

ବଡ଼ କୁହାଟ ଗୁଡ଼ିଲା, “ବ୍ରେ ! ଆଉ ଥରେ ଯଦି ସେମିତି କହିବୁ ତେବେ ତୋ ଥୋଡ଼ା ମୁଣ୍ଡ ଛତୁ କରିଦେବି ।”

“ନାହିଁ, ନାହିଁ, ଆଉ ସେମିତି କହିବି ନାହିଁ”, ସାନ ଡରଯାଇ କହିଲା । ସେତିକିବେଳେ କେଇଜଣ ଚାନ୍ଦି ସାନକୁ ଦେଖି ହସିଦେଇ

ଆଜ୍ଞେ ବଢ଼ିଲେ । ସାନ ଖୁସିରେ କହି ପକାଇଲ, “ଭୂଲରେ ମୋ
ଘୋଡ଼ାଏ ।”

“ଦଉଡ଼ି ଚଲେଇ ତୋ ଘୋଡ଼ାକୁ ରହିଥା” କହି ବଡ଼ ଗୋଟାଏ
ମୋଟା ଶାବଳରେ ସାନ ଗୋପାଳ ଘୋଡ଼ାର କାନମୁଣ୍ଡାରେ ପାହାରେ
କଷିଦେଲା । ଘୋଡ଼ା ଖଟମ୍ ।

“ଆହା ମୋ ଘୋଡ଼ାରେ” କହି ସାନ ବସି କାନ୍ଦିଲା । ଆଉ
କାନ୍ଦିଲେ କ’ଣ ଘୋଡ଼ା ଫେରିବ । ସେଇଠୁ ଉଠି ମଲା ଘୋଡ଼ାର ଛୁଲ

ଉତାରି ଶୁଖାଇଲା । ଯେଉଁଦିନ ଛୁଲ ଶୁଖିଗଲା ସେଦିନ ତାକୁ ବାନ୍ଧି
ବଳବା ପାଇଁ ସଫରକୁ ଚାଲିଲା ।

ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ସଞ୍ଜ ହେଲା । ସାନ ଗୋପାଳ ବାଟବଣା
ହୋଇ ସଫରରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଆଶା ଛୁଡ଼ିଦେଲା । ଶୁଖି ଲାଗି ଛେଳି
ଆଣ୍ଡୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ଧାରା ଜାଗା । ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ଘର
ଦେଖି ସାନ ଯେତିକି ଚଲା । ଜଣେ ଘାଁ ଲୋକ ବାହାର ଆସି ତା ସ୍ଥାନୀ
ଘରେ ନିଜାନ୍ତି କହି କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ଆଉ ଉପାୟ କ’ଣ ?
ଦଉଳ ଲାଗି ଭଜା ଚାଲିଆଣି । ତା’ର ଉପରେ ଶୁଖିଲା କଟାଇଦେବାକୁ
ଗୋପାଳ ଚାଲି ଉପରକୁ ଉଠିଲା ।

ଝରକା ଫାଙ୍କରେ ଗୋପାଳ ଦେଖିଲା ଘର ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଜମିଛି । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଲେଉଟାୟା ଖାଦ୍ୟ ବଡ଼ା ହୋଇଛି । ଖୁସି ଗପରେ ମାତ୍ର ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଓ ନଗରପାଳକ ବସି ଖାଉଛନ୍ତି । ଗୃହସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନଗରପାଳକଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟ କରେ । ତା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଘର ଏ ମଜା ଚାଲିଛି । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଘୋଡ଼ାର ଟାପୁ ଶୁଭଲ । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଫେରିଲେ ଜାଣିପାରି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ନଗରପାଳକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସିନୁକ ଭିତରେ ପୁରାଇ ଲୁଚାଇଦେଲା ।

ରାତ୍ର ଉପରେ ଗୋପାଳକୁ ଦେଖି ଗୃହସ୍ତ୍ରୀମାନେ ତାକୁ ଡାକିଲେ ଓ ରାତି ଭୋଜନ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ; କିନ୍ତୁ ସେ ବଦ୍ଧମାସ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶକୁ ବି ଦ ଖଣ୍ଡ ଶୁଖିଲା ରୁଟି ବାଡ଼ିଦେଲା । ଗୋପାଳ ଯେଉଁ ବଢ଼ିଆ ଜନସମ୍ବଳ ଦେଖିଥାଏ ସେଥିରେ ତାକୁ ଶୁଖିଲା ରୁଟି ରୁଚୁଛି କେଉଁଠୁ ? ସେ ତା'ର ଘୋଡ଼ା ଚମଡ଼ା ଥିବା ବ୍ୟାଗ ଉପରେ ଚଢ଼ିଗଲା । ‘କୁ’ କରି ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ହେଲା ।

“ସେ ବ୍ୟାଗରେ କ’ଣ ଅଛି ?” ଗୃହସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପଚାରିଲେ ।

“ଗୋଟିଏ ସବୁଜ ବେତାଳ ।”

ଲୋକଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ସେ କ’ଣ କହୁଛି ।”

“କହୁଛି ଯେ ଆଲମାସ ଭିତରେ ଡେଇଁକରେ ଭଲ ମାଂସ ତରକାର ଅଛି ।”

ଗୃହସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଦେଖିଲା ବେତାଳ କଥା କଲକୁଲ ଠିକ୍ ।

ମାଂସ ବଡ଼ା ହୋଇ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ହୋଇଥିଲା ।

ବ୍ୟାଗ ଭିତରୁ ପୁଣି ଥରେ ‘କୁ’ ଶବ୍ଦ ଆସିଲା । ଗୋପାଳ ବୁଝାଇ ଦେଲା, “ବାକ୍ସ ପଛପଟେ ବଢ଼ିଆ ମଦ ଅଛି ।”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଏଥର ବି ବେତାଳ ଟିକ୍ କହିଲା । ଏ ବେତାଳର କରମତି ତ କିଛି କମ୍ ନୁହଁ । ଲୋକଟି ତାହାଏ ନୋହଁ ଗୋପାଳ ହାତରେ ଗୁଞ୍ଜିଦେଇ ବ୍ୟାଗଟିକୁ ମାଗିଲା । ଟଙ୍କାତକ ଯେତେବେଳେ ପୁରାଇ ଗୋପାଳ କହିଲା ସେ ତା'ର ସେ ସିନ୍ଦୂକଟି ଦରକାର । ଚୁହସ୍ତ୍ରୀ କିଛି ଆପତ୍ତି ନ କରି ରାଜି ହୋଇଗଲା ।

ସିନ୍ଦୂକ ଗୋଡ଼ରେ ତକ ଲାଗିଥାଏ । ଆଗମରେ ଖାଇପିଇ ସାର ଗୋପାଳ ସିନ୍ଦୂକଟି ଗଡ଼େଇ ଗଡ଼େଇ ଘରୁ ବାହାର ଆସିଲା । ଏଣେ

ସିନ୍ଦୂକ ଭିତରେ ନଗରପାଳଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଖବର । ଏ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା

ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କଠାରୁ ଆଉ ତାଡ଼ାଏ
ନୋଟ୍ ହସ୍ତଗତ କରି ସାରିବା ପରେ ଗୋପାଳ ସିନ୍ଦୂକ ଖୋଲିଦେଲା ।
ତା ପରେ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଘରକୁ ଚାଲିଲା ।

ସାନ ଏତେ ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ପାଇଲା ଭାବ ଭାବ ବଡ଼ ଆଉ ଅପ୍ତ
ଧରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦିନ ସାନକୁ ଏହି କଥା ପଚାରି ଦେଲା । ସାନ
କହିଲା, ଘୋଡ଼ାର ଚମଡ଼ା ବିକି ସେ ଭଲ ବେଳଗାର କରିଛି । ଏ କଥା
ଶୁଣି ବଡ଼ କି ସମ୍ଭାଳି ହୁଏ ? ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ତା'ର ଚାରି ଘୋଡ଼ାକୁ
ମାରି ପକାଇଲା । ସେମାନଙ୍କ ଚମଡ଼ା ଉତାରି ଶୁଖାଇଲା । ଦିନେ
ଚମଡ଼ାତକ ଧରି ବିକିବା ପାଇଁ ସହର ବାହାରିଲା ।

ବଡ଼ ଚମଡ଼ାର ଅସମ୍ଭବ ମୂଲ୍ୟ ହାକୁଛି ଦେଖି ମୋଟମାନେ
ଭାରିଲେ ଲୋକଟା ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଥିବା ଖେଳୁଛି । ସମସ୍ତେ ମିଶି ତାକୁ
ଟାଙ୍କେ ଛେଟିଲେ । ସେ କାନମୁଣ୍ଡା ଆଉଁସି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ବାଟଯାକ
ସାନ ଉପରେ ରକ୍ତବୁଝିଲ ଚୋବାଉଥାଏ । ଗାଁରେ ସାନକୁ ଦେଖିବା
ମାତ୍ରେ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା ନ କରି ଆଗ ତାକୁ ମାଡ଼ିବସି ବାନ୍ଧି ପକାଇଲା ।
ତା ପରେ ସାନକୁ ଗୋଟାଏ ଅଖା ଭିତରେ ପୁରେଇ ସିଧା ଚାଲିଲା ନଈ
ଆଡ଼କୁ । ବାଟରେ ମନ୍ଦିର ପଡ଼େ । ଯେଉଁ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛି
ସେଥିପାଇଁ ବଡ଼ ମନକୁପାପ ଛୁଉଁଥାଏ । କଅଣ ଭାବିଲା ଅଖାଟାକୁ ଗସ୍ତ
କରିବେ ଥୋଇ ଦେଇ ଠାକୁରଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆଟିଏ ପକାଇବାକୁ ମନ୍ଦିର
ଭିତରକୁ ଗଲା ।

ସେତିକିବେଳେ କପାଳକୁ ନିନ୍ଦା ଗୋଟିଏ ଗାଈଆଳ ଟୋକା ସେ
ବାଟେ ଯାଉଥାଏ । ସ୍ୱର୍ଗରେ କେତେ ସୁଖ ! ଗାଈ ଜଗିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ।
ବ୍ୟାଗ ଭିତରୁ ସାନ ତାକୁ ଡାକ କହିଲା, “ଏଇ ଅଖା ଭିତରେ ପଶିଯା ।
ଅଧରଣ୍ଡାରେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପହଞ୍ଚିଯିବୁ । ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯାଉଛି ।”

ଗାଈଆଳ ଟୋକା ଅଖା ଖୋଲି ଗୋପାଳକୁ ତା ଭିତରୁ ବାହାର
କରିଆଣି ନିଜେ ଅଖାରେ ପଶିଗଲା । ତା'ର ଗାଈମାନଙ୍କୁ ଆଡ଼ଇ
ଗୋପାଳ ଚାଲିଲା ଘରକୁ ।

ମନ୍ଦିରରୁ ଆସି ବଡ଼ ଅଖାକୁ ବୋହୂ ନେଇ ନଈ ଭିତରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ଫେରିବା ବାଟରେ ଦେଖିଲା ସାନ ପଲେ ଗାଈ ଅଡେଇ ମନ ଖୁସିରେ ଯାଉଛି ।

ସେ ତମକ ପଡ଼ିଲା । “ଆରେ !” ସେ ପାଟିକରି କହିଲା, “ମୁଁ ପରା ତତେ ନଈରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଆସିଲି !”

“ଠିକ୍ ।”

“ତୁ କଅଣ ଏଠି ? ପୁଣି ଏତେ ଗାଈ କେଉଁଠୁ ପାଇଲୁ ?”

“ଏମାନେ ସମୁଦ୍ର ଗାଈ”, ସାନ କହିଲା, “ନଈ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଥିଲେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଲି । ଖୁବ୍ ଭଲ ଯୋଗରେ ମୁଁ ନଈରେ ବୁଡ଼ିଲି ।”

“ତୁ କପାଳିଆଟାଏ” ବଡ଼ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ତୁ କ’ଣ ଭବୁଛୁ ନଈରେ ବୁଡ଼ିଲେ ମତେ କିଛି ଗାଈ ମିଳିଯିବ ?”

“ମିଳିବ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତେବେ ଶୀଘ୍ର ଯିବାକୁ ହେବ । ଯଦି ବୁଝି ମୁଁ ତୁମକୁ ଠିକ୍ ଜାଗାରେ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦେବି ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ । କିନ୍ତୁ ମନେରଖ ଯଦି ଗାଈ ଫାଇ ନ ପାଏ ଫେରିଲେ ତତେ ଥଣ୍ଡା କରିଦେବି ।

“ସେ ତ ପରା କଥା ।” ସାନ କହିଲା, “ଏଇକ୍ଷଣି କାହିଁକି ବଗୁଛୁ ?”

“ଅଖାରେ ଗୋଟାଏ ପଥର ବାନ୍ଧ ଦେ । ଯେମିତି ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ପାଣି ତଳେ ପହଞ୍ଚିଯିବି ।”

“ସେ କଥା ଚିନ୍ତା କରନା” କହି ସାନ ଅଖାରେ ଓଜନିଆ ପଥରଟାଏ ଆଜ୍ଞାକରି ବାନ୍ଧିଦେଲା । ତା ପରେ ନଈ ପାଖକୁ ଯାଇ ପୋଲ ଉପରୁ ଅଖାଟିକୁ ତଳକୁ ଠେଲିଦେଲା ।

ଭୃଷ୍ମକରି ଗୋଟାଏ ଗଈ ହେଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ବଡ଼ ଯାଇ ଜିଆର ପାଣି ଭିତରେ ।

ଅସୁନ୍ଦର ବଚକ ଛୁଆ

ଗୋଟିଏ ବଚକ ବସି ଅଣ୍ଟା ଉଷୁମାଉଥାଏ । ଗୁଡ଼ାଏ ଦିନ ବିତଗଲା । ବସି ବସି ବଚକ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଦିନ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଟା ଫାଟିଛି । କୁଁ କୁଁ ହୋଇ ତା ଭିତରୁ ଛୁଆଟିଏ ବାହାରି ଆସିଲା । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସବୁ ଅଣ୍ଟା ଫାଟି ଛୁଆ ହେଲେ । ବାକ ରହିଲେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଅଣ୍ଟା । ସେଇଟିକୁ ସେ ଉଷୁମାଉଥାଏ ।

ଦିନେ ତା'ର ସାଙ୍ଗ ବଚକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ପଚାରିଲା, “କେମିତି ଅଛି ?”

“ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଟା ତୋପି ଫାଟୁ ନାହିଁ ।” ବଚକ କହିଲା ।

“ଦେଖେ ସେଇଟା” କହି ସାଙ୍ଗ ଅଣ୍ଟାଟାକୁ ଅନେଇଲା । ସେଇଟିକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ କହିଲା, “ଏଇଟାତ ଭୁଲ୍ କୁକୁଡ଼ାର ଅଣ୍ଟା । ଅରେ ଛୁଆ କରିବାକୁ ଯେତେ ଏହିପରି କେତେଟା ଅଣ୍ଟା ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଛୁଆ ହେଲେ ସେମାନେ ଭୟରେ ପାଣିପାଖ ମାଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ତୁ ମୋ କଥା ମାନ । ଏ ଅଣ୍ଟାକୁ ଛାଡ଼ଦେ । ଯା, ଛୁଆକୁ ପହଞ୍ଚି ଶିଖା ।”

ବଚକ କହିଲା, “ଏତେଦିନ ଯେତେବେଳେ ବସିଲିଖି ଆଉ ଅଳ୍ପ ଦିନ ବସି ଦେଖେ ।”

“ତୋ ଲଜ୍ଜା” କହି ସାଙ୍ଗ ବିଦାୟ ନେଲା ।

ଶେଷରେ ସେଇ ବଡ଼ ଅଣ୍ଟା ଫାଟିଲା । ଚି, ଚି ହୋଇ ତା ଭିତରୁ ଛୁଆଟିଏ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ଖୁବ୍ ବଡ଼ ଓ ଅସୁନ୍ଦର ଛୁଆଟାଏ । ତାକୁ ବୁଝି ବଚକ ମନକୁ ମନ କହିଲା “ଏଇଟା ତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ

ଅନେକ ବଡ଼ ଓ ଅଲଗା । ଭୂକୀ କୁକୁଡ଼ା ନା କଅଣ ? ବଳେ ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ ଯେ ।” ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେ ପାଣି ପାଖକୁ ଚାଲିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଅସୁନ୍ଦର ଛୁଆ ମଧ୍ୟ ପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ମାତ୍ର ସେ ବଡ଼ ଛୁଆଟା ଏତଡ଼ି ଅସୁନ୍ଦର ଯେ ଅନ୍ୟମାନେ ସବୁବେଳେ ତାକୁ କାମୁଡ଼ି ଗୋଡ଼ାନ୍ତି, ତା’ଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଛିଡ଼ାଇ ନିଅନ୍ତି । ବୟସ ବଢ଼ିବା ସହିତ ତା’ର ଜୀବନ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଦିନ ସେ ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ିଆକୁ ପକାଇଲା । ସେଠି ଅନେକ ବଣୁଆ

ବତକ ରହନ୍ତି । ସେମାନେ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଆଦର କଲେ । କେତେଦିନ ପରେ ଶିକାରୀମାନେ କୁକୁରଙ୍କୁ ଧରି ଗାଡ଼ିଆ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବତକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆତଙ୍କ ଖେଳିଗଲା । ଅନେକେ ଶିକାରୀଙ୍କ ବାଗରେ ଫଲେ । ଅସୁନ୍ଦର ବତକ ଛୁଆ ଏତେ ଭଲ ଯାଇଥିଲା ଯେ ସାରାଦିନ ଗୋଟାଏ ବୁଦା ଲେ ଲୁଚି ରହିଲା ।

ସକାଳ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଗାଡ଼ିଆ ଛାଡ଼ିଲା । ତାକୁ ଖୁବ୍ ଘୋର ଲାଗୁଥାଏ । ଦେଖିଲା, ପାଖରେ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆ । କୁଡ଼ିଆ ଦୁଆର ଅଳ୍ପ ଖୋଲା ଅଛି ଦେଖି ସେ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ସେ କୁଡ଼ିଆ

ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀର । ପରିବାର ଭିତରେ ବୁଢ଼ୀର ଗୁଡ଼ିଏ କୁକୁଡ଼ା ଆଉ
ବରଡ଼ଟି । ତାକୁ ଦେଖି ବୁଢ଼ୀ ଖୁସି ହେବା ପରି ଲାଗେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଛୁଆ ବତକକୁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ଜାଗାଟା ମନ୍ଦ ହୁଏଁ ଦେଖି
ବତକ ବୁଢ଼ୀ କୁଡ଼ିଆରେ ରହିଗଲା ।

କିଛି ଦିନ ପରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣିରେ ପହଁରିବାକୁ ବତକ ଛୁଆର
ମନ ଡାକିଲା । ସେ କୁକୁଡ଼ା ଓ ବରଡ଼କୁ ଏ
କଥା କହିଲା । ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁ-
ଚାହିଁ ହୋଇ ଆଖି ମିଟିକା ମାରିଲେ ।
କହିଲେ, “ଏମିତିକା କଥା ତ ଅମେ କାନ
ଉଠିଲା ଦିନୁ ଶୁଣି ନାହିଁ । ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଖସିପା !”

ଦିନେ ଘୋରରୁ କେହି ତାକୁ ନ ଦେଖୁଥିବା ବେଳେ ବତକ
କବାଟ ଫାଙ୍କରେ ଧୀରେ ପଦାକୁ ଚାଲିଗଲା । ନଈ ପୋଖରୀ ଖୋଜି
ଚାଲିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା । ଦି ଡେଶାକୁ ଝାଡ଼ିଲା । ତା’ର ଡେଶା କେତେ
ଶକ୍ତ । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଆକାଶରେ କେତୋଟି ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀ
ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ ତା ମନ ବ୍ୟାକୁଳ
ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେମାନେ ଗଜହଂସ । ସାନ ବତକକୁ କିନ୍ତୁ ତାହା
ଜଣା ନ ଥିଲା । ସେ କେବଳ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ପକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରତି ତା’ର ଏତେ ଗଭୀର ଆକର୍ଷଣ ଜାତ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେ
ଆଉଥରେ ଡେଶା ଝାଡ଼ିଲା ଓ କ’ଣ ଦେଖୁଛି ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିଲା
ସେ ଉଡ଼ୁଛି ।

ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ସେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପୋଖରୀରେ ଡିଙ୍ଗାଇଲା । ସେ
ପୋଖରୀରେ ଧଳା ଫର ଫର ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀମାନେ ପହଁରୁଥିଲେ ।
ସେମାନେ ବତକଙ୍କଠାରୁ ଡେର ବଡ଼ ଓ ସେମାନଙ୍କ ବେଳ ବେଶ୍
ଲମ୍ବା । ସାନ ବତକ ଭାବୁଥାଏ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଖୁସିବେ,

ହଇଭାଣ କରିବେ । ମାତ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ଶୁଦ୍ଧିର ଭାବ ଦେଖି ସେ
ଅଶ୍ରୁର୍ପ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

କୂଳରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପିଲାମାନେ ତାଳମାରି ପାଠ କରୁଥାନ୍ତି,
“ଗୋଟିଏଟି ନୂଆ ରଜସଂସ୍ଥ ଆସିଛି ।”

ନାଇଟିଂଗେଲ

ଅତି ପ୍ରାଚୀନ କାଳର କଥା । ସେତେବେଳେ ଚାନ୍ ଦେଶର ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାସାଦ ଥାଏ । ସମୁଦାୟ ପ୍ରାସାଦଟି ଚିତ୍କଣ ଓ ଧୋବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋସିଲିନ୍ରେ ଗଢ଼ା । ଏହା ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଯେ କାଳେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ସେଇ ଭୟରେ ଲୋକେ ତାକୁ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରାସାଦକୁ ଲାଗି ସ୍ୱର୍ଗର ନନ୍ଦନକାନନ ପରି ବଗିଚା । ସେ ବଗିଚାରେ ନାନା ଜାତିର ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଫୁଟେ । ବଗିଚାଟି ଏଡ଼େ ବିରାଟ ଯେ ତାହା

କେଉଁଠି ପଶିଛି ସେ କଥା ମାଲମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣା ନ ଥାଏ । ତେବେ ନୋଲିଆମାନେ କହନ୍ତି, ବଗିଚା ଯେଉଁଠି ପଶିଛି, ସେଇଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲ ଆରମ୍ଭ । ସେ ଜଙ୍ଗଲ ସମୁଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଛି । ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ନାଇଟିଂଗେଲ ରହେ । ସବୁଦିନେ ରାତିରେ ନୋଲିଆମାନେ ତା'ର ମଧୁର ଗୀତ ଶୁଣନ୍ତି ।

ଦୃଢ଼ ବଢ଼ିଲା ଛାନରୁ ବିଦେଶୀମାନେ ତା'ର ଭ୍ରମଣରେ ଆସନ୍ତି । ଧୈର୍ଯ୍ୟବଳୀ ପରେ କେତେକ ତା'ର ଦେଶ ସମ୍ମୁଖରେ ବନ୍ଧୁ ଲାଗନ୍ତି ।

ତୀନର ଦର୍ଶନସ୍ଥ ସ୍ଥାନ ଓ ସୁନ୍ଦର ଜନସଂସାର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏଇସବୁ ଭ୍ରମଣ ସୁସ୍ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ବରଦାଶୀ ଲେଖକମାନେ ସମସ୍ତରେ ଗୋଟିଏ କଥା କହନ୍ତି । ସେମାନେ କହନ୍ତି, ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ଠାରୁ ବଳି ସୁନ୍ଦର ପଦାର୍ଥ ଯାହା ତା'ର ନାହିଁ ।

ଦୀନ ବରଦାଶୀ ଭ୍ରମଣକାରୀ ଜଣେ ଲେଖିଥିବା ବହି ଖଣ୍ଡ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଲା । ନିଜ ରାଜ୍ୟର ସୁଖ୍ୟା ପଡ଼ି ସେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ବହିରୁ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ଉଦ୍ଧୃତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଯା ପଡ଼ି ତାକୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଲା । ସେ ଭାବିଲେ, “ମୋ ରାଜ୍ୟରେ ଏପରି ଅଭୂତ ପକ୍ଷୀ ଅଛି ? ତା ବସ୍ତୁ ମୋତେ କେହି କେବେ କହି ନାହାନ୍ତି !”

ସମ୍ରାଟ ମହାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡକାଇ କହିଲେ, “ଏ ବହିରେ ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷୀ କଥା ଲେଖାଅଛି । ତାକୁ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ କହନ୍ତି । କୁହା-ଯାଉଛି ଆମର ଏ ବଣେ ଦେଶରେ ତା'ଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁ କିଛି ନାହିଁ । ମୋତେ ତା ବସ୍ତୁରେ କିଛି କୁହାଯାଇନା କାହିଁକି ?”

“ମୁଁ ଏପରି ପକ୍ଷୀ କଥା ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ପ୍ରଥମ କରି ଶୁଣୁଛି ।” ମହାମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ତାକୁ ତ କେହି ଦରବାରକୁ ଆଣିନାହାନ୍ତି ।”

“ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ପକ୍ଷୀକୁ ମୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଅ ।”

ମାତ୍ର ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ରହେ କେଉଁଠି ? ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚଳିଲା ପଡ଼ିଗଲା । ସେମାନେ ନିଅରଯାଏ ନିସରପସର ହୋଇ ଯାହାକୁ ଭେଟିଲେ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ କଥା ପଚାରିଲେ । ମାତ୍ର ତାକୁ ଦେଖିଛି କିଏ ସେ ଶବ୍ଦର ଦବ ? କଥାଟା ସମ୍ରାଟଙ୍କ କାନକୁ ଗଲା । ସେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲେ, “ଯଦି ସଂଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ପକ୍ଷୀ ମୋ ପାଖରେ ନ ପହଞ୍ଚେ ତେବେ ଦରବାରର ସବୁ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ଦାଣ୍ଡ ଲେଇ ଦିଆଯିବ ।”

ଏ କଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ବିକଳରେ ଏତେତେଣେ ଧାଇଁଲେ । ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ମହାବ୍ୟସ୍ତ । ଦରବାରର ଅଧେ ଲୋକ ତାଙ୍କ ପଛରେ

ଗୋଡ଼ିଆ ଥାଆନ୍ତୁ । ହାତୀ ଚକଟିବା କଥାଟା ତ ମୋଝଟ ଭାବ ଦେଉ
ନ ଥାଏ । ଶେଷରେ ରେଷେଇଶାଳର ଗୋଟିଏ ଗରୁବ ହିଅ କହିଲା,
“ମୁଁ ନାଲଟିଂଗେଲ୍ କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣେ ।”

କଥାପଦକ ଶୁଣି ମହାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପିଣ୍ଡରେ ପ୍ରାଣ ପଶିଲା । କହିଲେ,
“ଯଦି ତୁ ଆମକୁ ପଣି ପାଖକୁ ନେଇଯିବୁ ତେବେ ଆଜିଠାରୁ ତୋର
ପଦୋଲଟ ହେବ । ତୁ ମଣିମାଙ୍କୁ ପରଷିବା ଦାୟିତ୍ଵରେ ରହିବୁ ।”

ହିଅଟି ଆଗେ ଆଗେ ଜଙ୍ଗଲ ଆଡ଼େ ଚାଲିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ନାଲଟିଂଗେଲ୍ ରହୁଥିବା ଗଛମୂଳେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ କହିଲା, “ହେଇ !
ସେ ସେଇଠି ବସିଛି ।”

“କ’ଣ !” ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ମେକ ପଡ଼ିଲେ, “ଏଡ଼ିକ ଛୋଟିଆ
ଚଢ଼େଇଟିଏ !” ନାଲଟିଂଗେଲ୍, ଏମିତିକା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ, ସାଧାରଣ
ଚଢ଼େଇଟିଏ ହୋଇଥିବ ବୋଲି ସେ କଲ୍ପନା କରି ନ ଥିଲେ । ଯାହା

ହେଉ ମୁହଁ ଖୋଲି କହିଲେ, “ଆମର ଚଢ଼େଇ ! ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦରବାରରେ ଉତ୍ସବ ହେଉଛି । ତୁମକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରହିଲା । ତମର ଗାଆଳିଣୀ କଣରୁ ଗୀତ ଶୁଣି ସମ୍ରାଟ ପୁରସ୍କାର ଦେବେ ।”

“ବଣରେ ମୋ ଗୀତ ସବୁଠାରୁ ମଧୁର ।” ଏକଥା କହିଲେ ମଧ୍ୟ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲିଲା ।

ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଆଲୋକମାଳାରେ ସଜା ହୋଇ ଧବଳମୟ ନଅର ପ୍ରସ୍ତୁପୁଷ୍ପ ପରି ଦିଶୁଥାଏ । ବାରଣ୍ଡାରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଫୁଲଗଛ ସଜା ହୋଇ ଥାଆନ୍ତି । ସୁଶୋଭିତ ହଲ୍ ମଝିରେ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ବସିବା ପାଇଁ ସୁନାର ଗୋଟିଏ ଛଡ଼ ଝୁଲୁଥାଏ । ସଭାସଦ୍ବରଣ ଉଚ୍ଛ୍ବସର ସହିତ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି । ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ମଧୁର ଗାନ ଶୁଣି ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଗଲା । ବେଳକୁ ବେଳ ତା’ର ସ୍ବର ଆହୁରି ମିଠା ହେଲା । ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ଲୁହଢ଼େଣିଲା ।

ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ବେକରୁ ରହୁଫାଳି କାଢ଼ି ନାଇଟିଂଗେଲ୍କୁ ପିନ୍ଧାଇ ଦେବାକୁ ସମ୍ରାଟ ଦୋଷଣା କଲେ । ଏ ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ କିନ୍ତୁ ନମ୍ରତାର ସହିତ ଅସହଜ ଜଣାଇଲା । ସମ୍ରାଟ ସେ ତାକୁ ସଂଥଣ୍ଟ ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ସାରିଛନ୍ତି । “ଜଣେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଆଖିରେ ମୁଁ ଲୁହ ଦେଖିଲି” ନାଇଟିଂଗେଲ୍ କହିଲା, “ସେତକ ମୋ ପାଇଁ ଅମୂଲ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ।”

ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ପ୍ରଶଂସା ବ୍ୟାପିଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଭୁଣ୍ଡରେ ତା’ର କଥା । ନାଇଟିଂଗେଲ୍ ପାଇଁ ସୁନା ପଞ୍ଜୁଶ ହେଲା । ତେବେ ପ୍ରତିଦିନ ତାକୁ ଉଡ଼ିବାକୁ ଛଡ଼ିଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ତା’ର ଦେଖାବୁଝି ପାଇଁ ନିୟୁତ ଦାସୀମାନେ ପକ୍ଷୀ ଗେଡ଼ିର ରେଣୁମର ଡୋର ବାନ୍ଧି ତାକୁ ଉଡ଼ିବାକୁ ଗୁଡ଼ିନ୍ତି ।

ଦିନେ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ପାଖକୁ ଜାପାନ ଦେଶରୁ ଗୋଟିଏ ସୁନା ଚଢ଼େଇ ଉପହାର ଆସିଲା । ତା ଦେହରେ ଘୁରୁ, ମାଳା, ମୋତି ମାଣିକ୍ୟ

ଖଜାଯାଇଥାଏ । ଦଣ୍ଡାର ଗୁରୁ ପରି ସୁନା ଚଢ଼େଇର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ ଥାଏ । ଗୁରୁ ଦେଇ ସେ ଗାଏ । ତା'ର ଗୀତ ଶୁଣି ମିଠା । ସମସ୍ତ କହିଲେ, ନାହିଁଟିଂଲେଂଠାରୁ ସୁନା ଚଢ଼େଇର ସ୍ବର ଅଧିକ ମଧୁର । କେବଳ ଜଣେ ବୁଢ଼ା କେଉଁଟି କହିଲା ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷୀର ଗୀତ ଖୁବ୍ ଭଲ ସତ, ହେଲେ ସେଥିରେ କ'ଣ ଟିକିଏ ଅଭାବ ରହିଛି । କି ଅଭାବ ସେ କଥା କହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ସମ୍ରାଟ ଓ ତାଙ୍କର ପାରିଷଦବର୍ଗ ସୁନା ଚଢ଼େଇର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ନ ଇଟିଂଲେଂକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଗଲା । ଦିନେ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ସୁନା ଚଢ଼େଇ ମଧୁର କଣ୍ଠରେ ଗାଉଥାଏ । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ କ'ଣ 'କର୍କର' ଆଞ୍ଜୁଳି ଆସିଲା । ସେଇଠୁ ଗୀତ ବନ୍ଦ । ସମ୍ରାଟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜବିଦ୍ୟାକୁ ଡକାଇଲେ । ବଇଦ ବା କ'ଣ କରବ ? ଜଣେ ଦଣ୍ଡା ମରାମତିବାଲାକୁ ଡକାଇଲା । ସେ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କଲା ପରେ ଚଢ଼େଇ ଗାଇଲା । ମାତ୍ର କାରଗର ଧର୍ତ୍ତ କରଦେଇଗଲା ଯେ ଏହାପରେ ସୁନା ଚଢ଼େଇ ଆଉ ଯୁବା ପରି ଯେତେବେଳେ ପାରେ ସେତେବେଳେ ଗାଇବା ମନା । ତାକୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ । ସେ ବର୍ଷକୁ ଥରକରୁ ଅଧିକ ଗାଇବା ବିପଦଜନକ । ଏ କଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତ ବଡ଼ ଦୁଃଖ କଲେ ।

ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ବିତିଗଲା । ଥରେ ସମ୍ରାଟ ବେମାର ପଡ଼ିଲେ । ଦିନ କେଇଟାରେ ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସାଫାତକ ହୋଇଗଲା । ଦେଶକୁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ବିପଦ ଦନେଇ ଆସିଲା । ଅନେକ ଭାବିଲେ ସମ୍ରାଟ ଏଥର ମରିଯିବେ । କେତେକ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀକୁ ବସେଇ ଜଣାଇ ଆସିଲେ । ଯେମିତି ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ରାଟ ହୋସରେ ଥାଆନ୍ତି । ଦିନ ରାତିରେ ଗୋଟିଏ ଦେଖା ଦେଖିଲା । ଜହ୍ନରାତି । ଝରକା ବାଟେ ଚନ୍ଦ୍ର, କରଣ ଆସି ସୁନା ଚଢ଼େଇ ଉପରେ ପଡ଼ୁଥାଏ । ସମ୍ରାଟକୁ ଲାଗୁଥାଏ, ଯେପରି ଛାତିରେ ଗୋଟାଏ ପଥର ଲଦା ହୋଇଛି । ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ସେ ନିଶ୍ବାସ ନେଉଥାଆନ୍ତି । ତାକୁ ଦିଶିଲା, ଅଦୂରରେ ଯମରାଜା ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ପଲଙ୍କ ଗୁରୁପାଟ ଅନେକ ଅଭ୍ୟୁତ ଅପରାଧିତ ମୁହଁ । କେତେକ ମୁହଁ

ଅତି କଦାକାର ଏବଂ କେତେକ ବେଶ୍ କମନସ୍ ଓ ଭଦ୍ର । ମୁହଁଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ କର୍ମ ।

“ଗୀତ ଗାଆ” ସୁନା ଚଢ଼େଇକୁ ସମ୍ରାଟ କହିଲେ, “ଓଃ ଏ ଭୟଙ୍କର ମୁହଁମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ି ଦେ ।” କେହି ଚାହିଁ ନ ଦେଲେ ତ ସୁନା ଚଢ଼େଇ ଗାଈ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏତିକିବେଳେ ଝରକାବାଟେ ନାଇଟିଂଗେଲ୍‌ର ମଧୁର ସ୍ବର ଶ୍ରାବ୍ୟ ଆସିଲା । ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଗୀତ ଶୁଣାଇବାକୁ ସେ ଉଡ଼ି ଆସିଥାଏ । ଯମରାଜା ବାହାରି ନ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା’ର ଗୀତ ବନ୍ଦ ହେଲା ନାହିଁ । ସମ୍ରାଟ ବେଶ୍ ସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କଲେ ଓ ବିଚ୍ଛଣାରୁ ଉଠି ଆସି ଘର ଭିତରେ କିଛି ସମୟ ବୁଲିଲେ । ଭୋରୁ ମୃତ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରି ଆସିଥିବା ପାଦମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସମ୍ରାଟ ‘ସୁପ୍ରଭାତ’ ଜଣାଇ ସ୍ବାଗତ କଲେ ।

ତୁଷାର କନ୍ୟା

ଆଲପ୍ସ ପବ୍‌ତ ଶ୍ରେଣୀର ଗୋଟିଏ ମନୋରମ ଉପତ୍ୟକାରେ ଗୋଟିଏ ବାଳକ ରହୁଥାଏ । ତା'ର ନାମ ରୁଡ଼ି । ଆଲପ୍ସ ତୁଷାର କନ୍ୟାର ବାସସ୍ଥଳୀ । ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁରେ ବୁଢ଼ାମାନେ ରୁପ୍‌ରୁପ୍ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି ; କାରଣ ମଣିଷକୁ ତୁଷାରକନ୍ୟା ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ପବ୍‌ତର ଗର୍ଭ ଓ ଶଙ୍ଖରେ ଲୁଚି ସେ ମଣିଷକୁ ଛକନ୍ତି । ତାଙ୍କର ବିରାଟ ପ୍ରାସାଦମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣରେ ଚକ୍‌ଚକ୍ ଦିଶୁଥାଏ । ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସେ ଅନେକ ଉଚ୍ଚର ବରଫ ଜମେଇ ଦିଅନ୍ତି । ସମୟେ ସମୟେ ଏହି ସ୍ତ୍ରୀପାକୃତିର ବରଫ ଚିରିପଥ ଆଡ଼କୁ ଖସି ଖସି ଆସେ । ତାହା ଦେଖି ଲୋକମାନେ ଭୟରେ ଶେତା ପଡ଼ିଯାଆନ୍ତି । କହନ୍ତି ହିମସ୍ତ୍ରୁପ ଖସୁଛି ।

କିନ୍ତୁ ତୁଷାରକନ୍ୟାକୁ ରୁଡ଼ିର ଡର ନ ଥାଏ । ପାହାଡ଼ ହରଣ ପରି ସେ ଅନାୟାସରେ ପହାଡ଼ ଉପର ଖେଳେ ବୁଲେ । ଶିକାଶଙ୍କ-ଠାରୁ ରୁଡ଼ିକୁ ପାହାଡ଼ ହରଣମାନେ ବେଶୀ ଡରନ୍ତି । କାରଣ ରୁଡ଼ିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅବ୍ୟର୍ଥ । ପୁଣି ଦୁର୍ଗମ ବନ୍ଧୁର ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଚରୁଥିବା ପାହାଡ଼ ହରଣଙ୍କର ଯେତେ ପାଖକୁ ସେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ବୁଲିଯାଇପାରେ, କୌଣସି ଶିକାଶ ପକ୍ଷରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଯେତେବେଳେ ରୁଡ଼ି ଖୁବ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେତେବେଳେ ତା'ର ମା ତାକୁ କାଢ଼େଇ ରୁଡ଼ିର ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ ଟପିଲେ ରୁଡ଼ିର ମାମୁଁ ଘର । ଅନେକଦିନ ଧରି ବରଫ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ବାଟ ଅବାଟ ବାରି ହେଉ ନ ଥାଏ । ବରଫ ଖସିବାରୁ ରୁଡ଼ିର ମା ଗୋଟିଏ ଗାତର ପଡ଼ିଗଲା । ଏ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ରୁଡ଼ିର ମା ମରିଗଲା ; କିନ୍ତୁ ରୁଡ଼ିର କିଛି ହେଲାନାହିଁ ।

ରୁଡ଼ିର ବୟସ ବଢ଼ିବା ସହିତ ସବୁ ପାହାଡ଼ି ଝିଅଙ୍କର ଆଖି ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ହେଲେ ସେ କେଳଳ ଜଣେ ଭଲ ପାଉଥାଏ । ସେ

ତେଣୁ ନାଁ ବଦଳା । ଦିନେ ବଦଳାକୁ ଭେଟି ରୁଡ଼ି ତା ଆଗରେ
ବାହାଘର ପ୍ରସାଦ ବାଡ଼ିଲା । ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଓ ସାହସୀ ଯୁବକର ପ୍ରସାଦକୁ
ବଦଳା ନାକନ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଲଜେଇ ଯାଇ ସମ୍ମତ କରାଇଲା ।
ଦୁହେଁ ବଦଳାର ବାପା ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଜାଣି
ବଦଳାର ବାପା ମଧ୍ୟ ଖୁସି ହେଲା ।

ରାତିରେ ଖାଇସାରି ବଦଳାର ବାପା ଦୁମେଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ବଦଳା
ଓ ରୁଡ଼ି ପାଖ ଦ୍ଵୀପକୁ ବୁଲିଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୁଏ କଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ଦୁହେଁଯାକ ଗୋଟିଏ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ଆହୁଲା ମାର ଦ୍ଵୀପ ପାଖକୁ ଗଲେ ।
ସେମାନେ କଲରେ ବସି ଗପ କରୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ଖଣ୍ଡିଆ ଭୂତ ପରି
ବତାସଟିଏ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ଡଙ୍ଗା ଦଉଡ଼ିକୁ ଛୁଣ୍ଟିଦେଲା । ଡଙ୍ଗାକୁ
କଲକୁ ଅଣିବାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରୁଡ଼ି ହୁଏ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ଡଙ୍ଗା
ପାଖକୁ ସେ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛି, ଭୁଷାରକନ୍ୟା ତାକୁ ଧର୍ମ କଲେ । ସେ
ଧର୍ମରେ ତା'ର ଶରୀର ଅସାଧୁ ହୋଇଗଲା । ପହଞ୍ଚି ନପାରି ରୁଡ଼ି ଉକୁଟୁକୁ
ହେଲା । କଲରେ ବଦଳା ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ସେ
ଦେଖିଲା, ରୁଡ଼ିର ଛାତି ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପାଦର ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଆଉ
ପାଦରେ ଭୁଷାରକନ୍ୟା ତାକୁ ତଳକୁ ଚାପି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଭାବେ
ସେମାନେ ତା ଦୃଷ୍ଟିର ସୀମା ବାହାରକୁ ଘୁସିଗଲେ ।

ରାଜାଙ୍କର ଅଭୂତ ନୂଆ ପୋଷାକ

ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ପ୍ରତି ଯଶାରେ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନୂଆ ପୋଷାକ ଦରକାର । ସୁନ୍ଦର ନୂଆ ପୋଷାକରେ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ସଉକ୍ । ଦିନେ ରାଜଧାନୀରେ ଦୁଇଜଣ ଚନ୍ଦ୍ରୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୂତା କାଟିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଅସାଧାରଣ । ସେମାନେ ଏଡ଼େ

ଦୁଇ ସୂତା ଗୁଣି ପାରନ୍ତି ଯେ ତାହା ସହଜେ ଆଖିକୁ ଦିଶେ ନାହିଁ । ଏ ଖବର ଭୁରୁଆଡ଼େ ବ୍ୟାପିଗଲା । ଦୁଇ ଓସ୍ତାଦ୍ ଗୁଣାଳୀ କହିଲେ, ଯିଏ ନିବୋଧ ବା ତା'ର ପଦରେ ରହିବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ତାକୁ ସେମାନଙ୍କର ବୁଣା ସୂତା ଆଦୌ ଦିଶିବ ନାହିଁ ।

ଖବର ପାଇ ରାଜା ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଓ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନାହିଁ ନ ଥିବା ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ ତିଆରି କରିବାକୁ ବରଦ ଦେଲେ । ସେ ଭାବିଲେ, କର୍ମଭୁଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ଅଯୋଗ୍ୟ ସେମାନେ ଏଇ

ପୋଷାକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସହଜରେ ଧରା ପଡ଼ିଯିବେ । ରାଜାଙ୍କର ଆଦେଶ ପାଇ ଦୁଇଲୋକ ତନ୍ତ୍ର ସଜାଡ଼ିଲେ ଓ ବୁଣିବା ଆରମ୍ଭ କରଦେଲେ । ଲୋକ ଦୁଇଟି ଧୂର୍ଜି ଶଠ । ସେମାନଙ୍କର ସୂତାବୁଣା ପ୍ରକୃତରେ ବୁଣିବାର ବାହାନା । ଗୋଟାଏ ଖାଲି ତନ୍ତକୁ ଚଳେଇ ଶୂନ୍ୟ ହାତରେ ବୁଣିବା ପରି ଅଙ୍କୁରଣୀ କରି ସେମାନେ ବୁଣିବାର ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ ।

କିଛିଦିନ ଗଲା । ପୋଷାକ ତିଆରି କପରି ଗୁଲିଛୁ ଦେଖି ଆସିବା ପାଇଁ ରଜା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡାକିଲେ । ଦୁଇ ଠକ ବଡ଼ ବିନୟରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରି ପାଛେଟି ନେଲେ । ତନ୍ତ୍ର ପାଖକୁ ଆସି ଅଧା ତିଆରି ପୋଷାକ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ପୋଷାକର ପରିକଳ୍ପନା, ରଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟବାନ ମତାମତ ନ ଜାଣିଲେ ସେମାନେ ଆଗେଇବେ କପରି ?

“ହେ ଭଗବାନ ।” ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଚଡ଼କ ଖିଡ଼ି,

“ମୋର ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧି ଲେପ ପାଇଲଣି ଅଥବା ମୁଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରେ ରହିବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ?”

ତାଙ୍କୁ ରୁପ୍ ରହିବାର ଦେଖି ଦୁଇ ଠକ ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, “ହଜୁର, ଆମ କାମ ମନକୁ ପାଇଲ ତ ?”

“ଆଃ ! ବଡ଼ିଆ ! ଭାରି ସୁନ୍ଦର !” ଚଷମା ଭିତରୁ ଅନେଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ମୋହିତ ଭାବ କହିଲେ, “ଯାହା ଦେଖୁଛି, ତମଜ୍ଞାର ପୋଷାକ ହେବ । ମୁଁ ରଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବି ।”

ଏହାପରେ ଦି ଟଠ ଆହୁରି ଟଙ୍କା ସୁନା ଓ ସିଲ୍କ ମଗାଇଲେ । ଯାହା ମାଗିଲେ ଚଟାପଟ୍ ମିଳିଗଲା । ସେ ସବୁକୁ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ଦେଇ ଦିହେଁ ଦିନରାତି ତନ୍ତ୍ର ପାଖରେ କାମ କରିବାର ଅଭିନୟ କରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସିଲ୍କ ସୁତା ଖଣ୍ଡେ ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉ ନ ଥାଏ ।

ଦୁଇ ବୃତ୍ତିଦିନ ପରେ ରଜା କାମ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ଆଉ ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହା ଦକ୍ଷିଣ ତାହାର ପୁନର୍ବୁଦ୍ଧି ହେଲା । ନିରେଖି ଚାହିଁ ଚାହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଶୟଙ୍କ ଆଖିରୁ ଜୁଳୁଜୁଲୁଆ ପୋକ ବାହାର ପଡ଼ିଲା । ତଥାପି ତନ୍ତ୍ରରେ ସୂଚାଣିଏ ଥିବାର ଦିଶିଲା ନାହିଁ । “ମୁଁ ତ ନିବୋଧ ନୁହଁ,” ସେ ମନକୁ ମନ କହିଲେ, “ତେବେ କ’ଣ ମୁଁ ମୋର ପଦରେ ରହିବା ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ? ଓଃ ! କଥାଟା ଯେ ଆଦୌ ଭାବ ହେଉନାହିଁ । ହଉ, ଏ କଥା ଆଉ ଜାଣୁଛି କିଏ ? ମୁଁ ବା କହୁଛି କାହାକୁ ?” ବୁଣା ଚାଲିଥିବା ଅଦୃଶ୍ୟ ପୋଷାକକୁ ସେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କରି ଚାଲିଗଲେ ।

ସେଇ ନାହିଁ ନ ଥିବା ଅଭୂତ ପୋଷାକ ସମ୍ବରଯାକର ଲେକକର ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ହେଲା । ଦିନେ ବୁଣା କାମ ଦେଖିବାକୁ ରଜା ମନ ବଳାଇଲେ । ଏକ ଧ୍ୟାନରେ କାମରେ ଲାଗିପଡ଼ିଥିବା ଦୁଇ ଓସ୍ତାଦ୍ ଠକଙ୍କର ତନ୍ତ୍ରକୁ ଲାଗିଯାଇ ରଜା ଦେଖିଲେ, ତନ୍ତ୍ର ବଲ୍‌କୁଲ୍ ଖାଲି ! ଭାବିଲେ, “ଏ କ’ଣ ! ମତେ କିଛି ଦିଶୁନି ! ବଡ଼ ସାପାତକ

କଥା । ମୁଁ କ'ଣ ବୋଲା । ଆଉ କ'ଣ ମୁଁ ରଜା ହେବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ?
କି ଭୟଙ୍କର !” ମୁହଁଖୋଲି କହିଲେ, “ସତର ଖୁର୍ ସୁନ୍ଦର
ହୋଇଛି । ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ।”

ରଜାଙ୍କ ସହିତ ଯେତେ ଲୋକ ଆସିଥିଲେ ବୁଝି ବୁଝି ଥକଗଲେ ।
ତଥାପି ଶୂନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ । ରଜାଙ୍କ ଭୃଷ୍ଟ
କଥା ସବୁ ନ ସରୁଣୁ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତରରେ କହିଲେ, “ଅପୂର୍ବ ପେଷାକ ।”
ଆଗକୁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଉତ୍ସବ ଥାଏ । ସେଦିନ ମଣିମା ଏଇ ନୂଆ
ପୋଷାକ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲେ ।

ଉତ୍ସବ ପୂର୍ବଦିନ ରାତିର ଦୁଇ ଠକକୁ ନିଦ ନାହିଁ । ଚାରେଣ୍ଡା
ଲଣ୍ଠନ ଜଳେଇ ସାଗରତ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ନଗରବାସୀ
ସେମାନଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରଶ୍ରମ ଦେଖି ଅବାକ୍ । ଚନ୍ଦ୍ର ଲୁଗା
ଖସେଇବାର ଅଭିନୟ କରି ଦୁହେଁ ନ ଥିବା ପୋଷାକ କାଢ଼ି ଆଣିଲେ ।
ଶୂନ୍ୟରେ କଇଁଚ ଚଳେଇ ଖୁର୍ ସାବଧାନରେ ତାକୁ କାଟିଲେ ଓ ସୂତା ନ
ଥିବା ଛୁଆଁରେ ତାକୁ ସିଲେଇ କଲେ । ଅନେକ ସମୟ ପରେ ଦୁହେଁ
ଦୋଷଣା କଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ପେଷାକ ପ୍ରସୂତ ।”

ପୋଷାକ ଦେଖିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ବଣିଷ୍ଠ ସାହୁକାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
ଗହଣରେ ମଣିମା ବିଜେ କଲେ । ହାତରେ ପୋଷାକ ଧରିବାର ଭଙ୍ଗା
କରି ଦୁହେଁ ପ୍ୟାଣ୍ଟ, କୋଟ୍, ମ୍ୟାଣ୍ଡେଲ ପ୍ରଭୃତି ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।
ଠକମାନେ ବିମତ ଭାବେ କହିଲେ, “ବୁଢ଼ିଆଣୀ ସୂତାପରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ
ହାଲୁକା ସୂତାରେ ଏ ପୋଷାକ ତିଆରି ହୋଇଛି । ତେଣୁ ପିନ୍ଧିଲେ ଲାଗିବ
ଦେହରେ ଯେମିତି କିଛି ନାହିଁ । ତାହା ହିଁ ଏ ପୋଷାକର ବାହାଦୁରୀ ।
ରଜାଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇ ସେମାନେ କହିଲେ, “ମଣିମା ଯଦି
ପୋଷାକ ଉତ୍ତରବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତେ ତେବେ ଆମେ ଏଇ ବଡ଼ ଦର୍ପଣ
ସମ୍ମୁଖରେ ମଣିମାଙ୍କୁ ନୂଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ରଜା ପୋଷାକ ଖୋଲି ପକାଇଲେ । ଶଠ ଦୁହେଁ ବଡ଼ ଯତ୍ନରେ
ତାଙ୍କୁ ନୂଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଉଥିବାବେଳେ ରଜା ଏପଟ ସେପଟ ବୁଲି

ଦର୍ପଣରେ ନିଜକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ପିଲା ସରଳ ପରେ ସମବେତ ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉଲ୍ଲସିତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, “ତମଜ୍ଞାର ।” ପୋଷାକର କଟିଂର୍, ଫିଟିଂର୍, ରଙ୍ଗ ତଙ୍ଗକୁ ସମସ୍ତେ ଉଲ୍ଲସିତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ରଜାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରି ଜଣାଇଲେ, “ମଣିମାଙ୍କର ନଗର ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ପାଇଁ ବାହାରେ ସେବକ ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।” “ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ” କହି ରଜା ପୋଷାକକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲପରି ଦର୍ପଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଉ ଥରେ ଏପଟ ସେପଟ ବୁଲି ନିଜକୁ ଦେଖିଦେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଭଲ ଫିଟ୍ କରୁଛି” । ରଜାଙ୍କର ଗାଉନ ଧରିବା ସେବାକାଶ୍ଵ ଦି’ଜଣ ନଇଁପଡ଼ି ଦୁଇପଟୁ କାଳୁନିକ ଗାଉନକୁ ଟେକି ଧରିଲେ ।

ପାଞ୍ଚମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗହଣରେ ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତ ଚୁରୁଆ ତଳେ ରଜା ଚାଲୁଥାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଲୋକଙ୍କ ବିରାଟ ପଟୁଆର । ସମସ୍ତ ଦୁଇକଡ଼େ ଜମିଥିବା ଲୋକେ ଆନନ୍ଦରେ କୁହାକୁହୁ ହେଉଥାନ୍ତି, “ନୂଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଆମ ମଣିମା କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି । ସେବାକାଶ୍ଵ ଦୁହେଁ ଧରିଥିବା ଗାଉନ କେଡ଼େ ତମଜ୍ଞାର ହୋଇଛି ।” ସେ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନାହିଁ ବୋଲି ଦେପରି ଜଣା ନ ପଡ଼େ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ । ବୋକା ବା ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବାକୁ କିଏ ଇଚ୍ଛା କରେ ?

“ରଜା ତ ଲଙ୍ଗଳା !” ସେଇ ଭିଡ଼ ଭିଡ଼େ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫିଲ୍ ପାଟି କଲ । “ଏ ଚୁରୁଆର କଥା ଶୁଣ” ତା ବାପ ପାଖ ଲୋକକୁ ହେଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଫିଲ୍‌ଟାଏ କ’ଣ କହୁଛି ସେ କଥା କାନକୁ କାନ ହୋଇ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଲେ । ଗୋଟାଏ ଗୁଞ୍ଜରଣ ଶୁଣିଲେ, “ରଜା ତ ଲଙ୍ଗଳା !” କେହି କେହି କହିଲେ, “ଲଙ୍ଗଳା ରଜାଙ୍କୁ ଦେଖ ! କମିତି ଅବାଂଶି ଦିଶୁଛନ୍ତି ।”

ରଜା ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ । ଲୋକେ ତ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି ? ମାତ୍ର ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ଏ ପଟୁଆରରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି । ସତତେ

ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକଟିଏ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ଯାହା ଯେପରି ହୋଇଥାନ୍ତା, ସବୁକଥା ସେହିପରି ଚାଲିବ ।”

ଭୃତ୍ୟମାନେ ଗାଉଁକୁ ତଥାପି ଯନ୍ତ୍ରର ସହିତ ଟେକି ଧରିଥାନ୍ତି ।
 ଚନ୍ଦ୍ରର ସେମାନେ ଜାଣି ସାରିଥାନ୍ତି ଯେ ଗାଉଁ ନାହିଁ । ଅତି ମୂଢ଼ବାନ
 ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିବା ପରି ରାଜା ଚାଲିଥାନ୍ତି ।

କୁହୁକବତୀ

ଯୁଦ୍ଧ ଫେରନ୍ତା ଜଣେ ସୈନିକ ରାସ୍ତାରେ ମାର୍ଚ୍ଚି କର ଯାଉଥାଏ ।
ପିଠିରେ ସୈନିକର ଝୁଲୁମୁଣି, କମରରେ ଶ୍ରେଣୀ ଝୁଲୁଇ ସେ ଘରମୁହଁ
ଗୁଲିଥାଏ ।

ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ୀ ଡାଆଣୀ ସହୃଦ ତା'ର ଭେଟ ହେଲା ।
ବଡ଼ କଦାକାର ଡାଆଣୀଟାଏ । ସୈନିକକୁ ଦେଖି ତାକୁ ଖୋସାମତିଆ
ସ୍ୱରରେ କହିଲା, “ଏ ପୋଷାକ ତମକୁ ଭଲ ସାଜୁଛି । କେଡ଼େ-ସୁନ୍ଦର
ଶ୍ରେଣୀ, କି ବଡ଼ିଆ ଝୁଲୁମୁଣି ! ତମେ ତ ଜଣେ ଖାର ସୈନିକ ପରି
ଦିଶୁଛ । ଯଦି ବର୍ଷ ମୁଁ ତମକୁ ପ୍ରଭୁର ଟଙ୍କା ପାଇବାର ବାଟ
ବତାଇଦେବି ।”

ଏହା କହି ବୁଢ଼ୀ ସୈନିକକୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ଦେଖାଇଦେଲା ।
ଗଛର ଗଣ୍ଡି ଟା ପୋଲା । ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲେ ସୈନିକ ଗୋଟିଏ
କୋରଡ଼ ଦେଖିବ । ସେଇ କୋରଡ଼ରେ ସେ ପଶିବ । ବୁଢ଼ୀ ତା
ଅଣ୍ଟାରେ ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧି ତଳେ ଧରିଥିବ । ଡାକିଲେ କୋରଡ଼ ଭିତରୁ
ଟାଣି ଆଣିବ ।

କିନ୍ତୁ ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ସେ କାହିଁକି ପଶିବ ? ସେଠି କ'ଣ
କରିବ ?

ବୁଢ଼ୀ ରୁପୁରୁପୁ କହିଲା ଯେ ଗଛ ଭିତରୁ ସେ ମନ ଇଚ୍ଛା ଧନ ଆଣି
ପାରିବ । କୋରଡ଼ରୁ ରାସ୍ତାଟିଏ ମାଟି ତଳେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତରି । ସେ ମାଟି ତଳ ଘର ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ଶହ ଶହ ବଣି ସେ
ଅଞ୍ଚଳକୁ ହାଲେଲମୟ କରୁଛି । ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ସୈନିକ ତିନୋଟି
କୋଠରୀ ଦେଖିବ । ପ୍ରଥମ ବଖରାରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସିନ୍ଦୂର ଅଛି ।

ସେ ସିନ୍ଦୂର ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଡାହାଳ କୁକୁର ବସିଛି । ତା ଆଖି
 ଖୁଲାଇ ଆଲୋଚନା ପରି । ବଡ଼ ଉତ୍ସୁକର କୁକୁର ।

ସୈନିକ ହାତକୁ ଖଣ୍ଡେ ମାଲ ଚାନ୍ଦର ବଢେଇ ଦେଇ ବୁଢ଼ୀ
 କହିଲା, “ତାକୁ ଦେଖି ଡରିଯିବନି । ଏଇ ଚାନ୍ଦରକୁ ତଳେ ବଢେଇ
 କୁକୁରକୁ ଚାନ୍ଦର ଉପରକୁ ଡାକ ଆଣିବ । ତାପରେ ସିନ୍ଦୂର ଖୋଲି
 ତମେ ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ତମ୍ଭା ମୁଦ୍ରା ଆଶୁଛ ଆଣ ।”

“ତମର ଯଦି ରୂପା ଦରକାର ତେବେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷକୁ ଯିବ । ସେଠି ଯେଉଁ କୁକୁର ଜଗିଛି ତା’ର ଆଖି ଥାଳ ପରି । ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ । ତାକୁ ଚାନ୍ଦର ଉପରକୁ ଡାକ ଦେ । ତା ପରେ ସିନ୍ଦୂର ମନ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୂପା ମୋହର କାଢ଼ିବ ।”

“ଯଦି ଚାହିଁ, ସୁନା ବ ପାଇବ । ତୃତୀୟ ବର୍ଷରେ ସୁନା ଅଛି । ସୁନା ସିନ୍ଦୂରକୁ ଯେଉଁ କୁକୁର ଜଗିଛି ତା’ର ଆଖି ଦୁଇଟା ଚଳ ପରି । ସେଇଟା ବାଦ ପରି ଭୟଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ମୋଟେ ଡରବ ନାହିଁ । ମାଲ ଚାନ୍ଦର ଉପରକୁ ଆସିଲା ପରେ ସେ ତମର କିଛି କରିବ ନାହିଁ ।”

“ମନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ନୁହେଁ” ବୁଢ଼ୀ କଥା ଶୁଣିଯାଇ ସୈନିକ ପାଟି ଖୋଲିଲା । “କିନ୍ତୁ ମତେ ତମକୁ କ’ଣ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ? ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ବିନା ସ୍ଵାର୍ଥରେ ମୋତେ ଏ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉନାହିଁ ।”

“ମୁଁ ତମଠାରୁ ଫଟା ପାହୁଲଟିଏ ମଧ୍ୟ ନେବି ନାହିଁ । ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ କାମ କରିବ । ସେ ଘରେ ମୋ ଆଖିର ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଝିଲ୍‌ମଲ୍ ପଥରର ବଜା ଅଛି । ସେଇଟିକୁ ଆଣି ମୋତେ ଦେବ ।”

“ହଉ” ସୈନିକ କହିଲା, “ମୋ ଅଣ୍ଟାରେ ତେବେ ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧ ।”

ସୈନିକ ଅଣ୍ଟାରେ ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ ଦଉଡ଼ି ବନ୍ଧାହେଲା । ଡାଆଣ୍ଟି ହାତରୁ ମାଲ ଚାନ୍ଦରଟି ନେଇ ସେ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲା । ସତକୁ ସତ ଗଛ ଗଣ୍ଡିରେ ଗୋଟାଏ କୋରଡ଼ । ସେ ତା ଭିତରେ ପଶିଲା ଓ ସୁଦୃଢ଼ ପରି ରସ୍ତାରେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠି ଶହ ଶହ ବଜା ଜଳୁଛି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଆଲୋକିତ । ସୈନିକ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ କବାଟ ଖୋଲିଲା । ବାପ୍‌ରେ ! ସିନ୍ଦୂର ଉପରେ ବସିଥିବା ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁ ତାକୁ ଚୋଟି ଚାହିଁଲା, ତା’ର ଆଖି ଥାଳିଆ ପରି ବଡ଼ । ତଟାଣରେ ମାଲ ଚାନ୍ଦର ଚଞ୍ଚଳ ବିଛେଇ ଦେଇ ସୈନିକ କହିଲା, “ତୁ ତ ଭାରି ଭଲ । ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆ ।” ଚାନ୍ଦର ଉପରକୁ ଡେଇଁପଡ଼ି କୁକୁର ଗାନ୍ଧୀ ଭାବେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ସୈନିକ ସିନ୍ଦୁକ ଖୋଲି ବ୍ୟାଗ୍ ଓ ପକେଟ୍‌ରେ ତମ୍ବା ମୁଦ୍ରା ଭର୍ତ୍ତିକଲ । ସେଇଠୁ ଗଲ ଦ୍ଵିତୀୟ ବର୍ଷରକୁ । ସେ ଦିନେ ଯେଉଁ କୁକୁର ଦେଖିଲ ତା'ର ଆଖି ଥାଳି ପରି ବଡ଼ । “ତୁ ଆଉ ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ଆଖିରେ ଚାହିଁନା” ସୈନିକ କହିଲା, “ତୋ ଆଖି ଏକାଥରକେ ପଦାକୁ ବାହାର ଆସିପାରେ ।” ନୀଳ ଚାନ୍ଦରକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା ପରେ କୁକୁର ଶାନ୍ତ । ସିନ୍ଦୁକ ରୂପାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ଦେଖି ସେ ଯେତେ ତମ୍ବା ଆଣିଥିଲା ସେଇଠି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ବ୍ୟାଗ୍ ଓ ପକେଟ୍‌ରେ ରୂପା ଭର୍ତ୍ତି କରି ସେ ଚାଲିଲା ତୃତୀୟ ବର୍ଷରକୁ ।

୭୫ ! ବାଦ ପରି କୁକୁରଟାଏ ସିନ୍ଦୁକକୁ ଜଗିଛି । ସୈନିକକୁ ସେ ହଠାତ୍ ସାବେ ଚାହିଁଲା । ଦିଲ୍‌ଚି ଆଖି ତ ନୁହେଁ, ସତେକ ଦିଲ୍‌ଚା ନକ । “ନମସ୍କାର” ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ସୈନିକ କୁକୁରକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇଲା । କାରଣ ସେପରି କୁକୁର ସେ ତା ଜୀବନରେ ଦେଖି ନ ଥିଲା । କୁକୁରକୁ ଆଉ ଥରେ ଅନାଇଲା ପରେ ସୈନିକ ପିଣ୍ଡରେ ପ୍ରାଣ ପଶିଲା । ମନେହେଲା କୁକୁରଟା ତା ବ୍ୟବହାରରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ତାକୁ ଡାକିବାରୁ ସେ ଚାନ୍ଦର ଉପରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ସିନ୍ଦୁକ ଖୋଲି ଦେଲାକୁ ସୈନିକର ଆଖି ଝଲସିଲେ । କେତେକ ସୁନା ସାର ସହରଟାକୁ କଣି ନେଇ ହେବ । ରୂପାତକ କାଢ଼ି ପକେଇ ସେ ବ୍ୟାଗ୍, ପକେଟ୍, ଟୋପି, ଯୋତା—ଯେଉଁଠି ପାରିଲା ସୁନା ଭର୍ତ୍ତିକଲ । ସିନ୍ଦୁକ ଉପରକୁ କୁକୁରକୁ ଉଠେଇ ଦେଇ ସୈନିକ ଘର ବନ୍ଦ କଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଧନୀ । ଗଛ କୋରଡ଼କୁ ଫେରିଯାଇ ପାଟି କଲା, “ଏଥର ମୋତେ ଉଠା ।”

“ଝକ୍ ମକ୍ ବଢ଼ି ଆଣିଛ ତ ?” ଡାଆଣୀର ସ୍ଵର ଶୁଭିଲା ।

“ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ନେଇ ଆସୁଛି” କହି ସୈନିକ ଫେରିଗଲା ଓ ଝକ୍ ମକ୍ ବଢ଼ି ଧରିଆସିଲା । ଡାଆଣୀ ଦଉଡ଼ି ଟଣି ତାକୁ କୋରଡ଼ ବାହାରକୁ ଆଣିଲା । ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସୈନିକ ସୁସ୍ଥ ହେଲା ।

ଏ ପୁରୁଣା ବଢ଼ାଟାକୁ ନେଇ ତୁ କ'ଣ କରିବୁ ?” ସୌନକ ପଚାରିଲା ।

ବ୍ରତୀ ତୋ ଗଳାରେ କହିଲା, “ସେଥିରେ ତୁମର କ'ଣ ଅଛି ? ମତେ ସେଇଟିକୁ ଦିଅ ।

“କ'ଣ କହିଲୁ ? ସୌନକ ଗର୍ଜି ଉଠିଲା । ଏ ବଢ଼ାକୁ ନେଇ କ'ଣ କରିବୁ ଶୀଘ୍ର କହ । ନଚେତ୍ ଦେଖୁଛୁ ଏ ଖଣ୍ଡ ।”

“ମୁଁ କହିବି ନାହିଁ ।”

ଖଣ୍ଡରେ ସୌନକ ଡାଆଣୀକୁ ଚୋଟେ ମକାଇଲା । ଡାଆଣୀ ମର ପଡ଼ିଲା । ସେଇଠୁ ସେ କ'ଣ ଜ୍ଞାନୀ ସବୁତକ ସୁନା ମାଳଗୁଦରରେ ବାନ୍ଧି କାନ୍ଦରେ ପକାଇଲା । ଝଙ୍କମନ୍ ବଢ଼ାଟା ପକେଟରେ ଯୁଗ୍ମ ସଫରନ୍ ରୁଲିଲା ।

ଭଲ ସୁନ୍ଦର ସଫରଟିଏ । ସୌନକ ଗୋଟିଏ ଡେଇଁ ଡୋଳିଲରେ ପହଞ୍ଚି ସବୁଠାରୁ ଦାମି କୋଠାଟି ନେଲା । ଟଙ୍କା ପାଇ ତା'ର ଆଉ ପରବାୟ କ'ଣ ? ରୁକରବ'କର ଅବଶ୍ୟ ତା'ର ମଲ୍ଲ । ପୋଷାକ ଦେଖି ଝଙ୍କରେ ପଡ଼ିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ପରେନ ସକାଳୁ ସେ ବଢ଼ିଆ ପୋଷାକ ଓ ନୁଆ ଯୋଡା କଣି ଆଣିଲା । ସେ ଆଉ ସାଧାରଣ ସୌନକଟିଏ ହୋଇ ରହିଲା ନାହିଁ । ଲୋକେ ଧରିନେଲେ ଯେ ସେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚବର୍ଗର ଅମୀର । ତା ସହିତ ପଦେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ସେମାନେ ସୌଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ମନେକଲେ । ସହର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ କଥା ସୌନକ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା । ସୁନ୍ଦର ରଜଜେମାଳି କଥା ମଧ୍ୟ ତା କାନରେ ପଡ଼ିଲା ।

ରଜକ ମାଣକୁ ଥରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସୌନକର ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ମାସ ଯାହା ବୁଝିଲା, ଦେଖାଦେବା ବଡ଼ ମୁଷ୍ଟିଲ । ରଜକ ମାଣ ଗୋଟିଏ ସୁରକ୍ଷିତ ଦୁର୍ଗରେ ରହନ୍ତି । ସେ ଦୁର୍ଗର ଗଡ଼ଖାଇ ଓ ମେଢ଼ନାଦ ପାଟେଲେ ଟପି ତା ଭିତରକୁ ପଶିବା ଅସମ୍ଭବ । ଦୁର୍ଗ ଭିତରକୁ ପଶିବା ଏକାବେଳେ ନଷ୍ଟ । କାରଣ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ ଅଛି ଯେ ରଜଜେମା ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ସୌନକକୁ ବିବାହ କରିବେ ।

ରାଜକୁମାରୀକୁ ଦେଖିବାକୁ ସୈନିକର ମନ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲା ।
କିନ୍ତୁ ତାକୁ ବା କାହିଁକି ଅନୁମତି ମିଳିବ ? ସେ କଥା ଅସମ୍ଭବ । ତଥାପି
ତାଙ୍କ ଭାବନା ସୈନିକ ମନରୁ ଯାଉ ନ ଥାଏ ।

ସାଙ୍ଗମେଳରେ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଚଳି ସୈନିକର ଟଙ୍କା ପାଣି ପରି
ଢଳେ ହେଉଥାଏ । ସେ ପୁଣି ବଡ଼ ଦମ୍ଭ । ଗରିବକୁ ହାତ ଖୋଲି
ସାହାଯ୍ୟ ଦିଏ । ଦିନେ ଦେଖିଲା, ତା ପାଖରେ ଆଉ ପଇସା ନାହିଁ । ଧନ
ଥିଲାବେଳେ ସେ ମୂଲ୍ୟବାନ ପୋଷକ ପିନ୍ଧୁଥିଲା । ସାଙ୍ଗମେଳରେ ମଉଜ
ମଜଲିସ କରୁଥିଲା । ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁମାନେ ଆସୁଥିଲେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ
ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ । ସେ ସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ସୈନିକକୁ ବଡ଼ ସୁଖ ଲାଗୁଥିଲା ।
କିନ୍ତୁ ଧନ ସରିବାରୁ ବନ୍ଧୁମାନେ ଆଉ ଧରନ୍ତୁଆଁ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ
ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ହୋଟେଲର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ୟାନ, ପରିତ୍ୟକ୍ତ କୋଠାକୁ
ଉଠିଗଲା । ସେଇଠି ବଡ଼ ଅଭାବରେ ଚଳୁଥାଏ ।

ଦିନେ ହଠାତ୍ ସେ ଗୋଟିଏ ମହମବଜା କଣିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସୈନିକ
ପାଖରେ ପଇସା ନ ଥାଏ । ଅନ୍ଧାରରେ ତା'ର ଝଙ୍କମକ୍ ବଜା କଥା ମନେ
ପଡ଼ିଗଲା । ସାମାନ୍ୟ ବଜାଟା ପାଇଁ ବୁଢ଼ୀର ପ୍ରାଣ ଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ,
ରାତିରେ ସେଇଟା କାମ ଦବ । ଏହା ଭାବି ସୈନିକ ଝଙ୍କମକ୍ ବଜାକୁ
ତଳେ ଦସିଦେଲା । ବଜା ଜଳିବା ମାତ୍ରେ କବାଟ ଖୋଲି ଗୋଟିଏ କୁକୁର
ପଶି ଆସିଲା ।

“କ'ଣ ଦରକାର ଆଦେଶ କରନ୍ତୁ,” କୁକୁର କହିଲା ।

ସୈନିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । “ଏ କ'ଣ !” ସେ ମନେ ମନେ
ଭାବିଲା, “ଯଦି ମୁଁ ଯାହା ରୁହେଁବ ତା ମିଳିଯିବ ତେବେ ଏ ବଢ଼ୀର ବଡ଼
ମହମ । ମନକଥା ମନରେ ରଖିକହିଲା, “ମତେ କିଛି ଟଙ୍କା ଆଣି ଦେ ।
ସେଇକ୍ଷଣି କୁକୁର ଉଠିଗଲା, ମୁହୂର୍ତ୍ତକରେ ଥଳିଏ ତମ୍ବାମୁଦ୍ରା
ପାଟିରେ ଧରି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଏଥର ସୈନିକ ବଢ଼ୀଟିର ମାହାମୁଖ ବୁଝିଲା । ତାକୁ ଥରେ
ଦର୍ଶିଲେ ଥାଳିଆ ପରି ଆସି ଥିବା କୁକୁର ବାହାରେ । ଦୁଇଥର ଦର୍ଶିଲେ

ରୂପା ସିନ୍ଦୂର ଉପରେ ଯାହା ଦେଖିଥିଲା ସେ ହାଜର ହୁଏ । ତାହା
ଥରରେ ସୁନା ସିନ୍ଦୂରର ଜଗୁଆଳ କୁକୁର ପହଞ୍ଚେ ।

ସେ ନିକ ହୋଟେଲରେ ତା'ର ପୂର୍ବ ଘରକୁ ଫେରିଗଲା । ଆଗ
ପରି ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଚଳିଲା । ଟଙ୍କା ଥିଲେ କେଉଁ ଜନସ୍ତର ଅଭାବ ?
ଦୁଃଖ ଭୁଞ୍ଜିବାକୁ ତା'ର ପୁଣି ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସମସ୍ତେ
କହୁଛନ୍ତି ରାଜକୁମାରୀ ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ! କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ
ରହିଲେ ଲାଭ କ'ଣ ? ଏହିପରି ଭାବନା ସେ ନିକ ମନରେ ଆସିଲା ।
କିପରି ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ସେ ଛଟପଟ ହେଲା ।

“ଆସ୍ତ୍ର ପରାଣା କରଯାଉ”, ଭାବ ସେ ନିକ କହୁକବତୀ ଦଣ୍ଡି
ଦେବାରୁ କୁକୁର ଆସି ସାମନାରେ ଛୁଡ଼ାହେଲା । “ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧ
ରାତି”, ସେ ନିକ କହିଲା, “ତଥାପି ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ
ଦେଖିବାକୁ ମୋର ଚୁର୍ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।”

ମାଲିକ ପାଟିରୁ କଥା ସରବା ମାସେ କୁକୁର ଅନୁରାଗ ହୋଇ
ଗଲା । ମିନଟିଏ ସମୟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ପିଠିରେ ଶୁଆଇ

ଆସି ହାଜର । ସେ କୁକୁର ପିଠିରେ ନିଦରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ସୈନିକ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଭାବନ୍ତି, ସୁନ୍ଦରପଣରେ କେଉଁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ସହିତ ସମାନ ହେବ ? ସେ ରାଜକୁମାରଙ୍କ କପାଳକୁ ଧୀରେ ଆଉଁସି ଦେଲା । କୁକୁର ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଧରି ଚାଲିଗଲା ।

ସକାଳୁ ରାଜା ଓ ରାଣୀ କହିଲେ ଯେ ରାତିରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର ଦ୍ରୁପଦ ଦେଖିଛନ୍ତି । କୁକୁର ପିଠିରେ ଶୋଇ ସୈନିକ ପାଖକୁ ଯିବା ଏବଂ ସୈନିକ ତାଙ୍କୁ ଆଉଁସି ଦେବା ଦୃଶ୍ୟଟି ତାଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପରି ଲାଗିଲା । ସବୁ ଶୁଣି ରାଣୀ କହିଲେ, “ଭଲ ମଜା ସ୍ବପ୍ନଟିଏ” । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମନକୁ ପାପ ଛୁଇଁଲା । ରବିକ୍ଷ୍ୟବାଣୀ କଥା ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେଦିନ ରାତିରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଜଗି ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ଶୋଇଲା ।

ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଆଉ ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ସୈନିକର ଭାଷା ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ତେଣୁ ପରଦିନ ରାତିରେ ସେ ପୁଣି କୁକୁରକୁ ଡାକି ତାଙ୍କୁ ଆଣିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା । ବୁଢ଼ୀ ତ ଛକିଥାଏ । ଧଉଳିଆ ହୋଇ କୁକୁର ପଛରେ ଧାଇଁଲା । ଦେଖିଲା, ଜେମାଙ୍କୁ ଧରି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କୋଠା ଭିତରକୁ କୁକୁର ପଶିଗଲା । କ’ଣ କରିବ ବୁଢ଼ୀକୁ ବୁଝି ଦିଶିଲା ନାହିଁ । ଭାବିଲା ଚିହ୍ନଟ କରିଗଲେ ସକାଳୁ ସହଜରେ ଖୋଜି ବାହାର କରିହେବ । ସେଇଠୁ ଗୋଟିଏ ଖଡ଼ ଆଣି କବ ଟରେ ଛକ ଚିହ୍ନ କରିଦେଲା । ଛକ ଚିହ୍ନଟ କିନ୍ତୁ କୁକୁର ଆଖିରେ ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କ’ଣ କଲା ନା ସହର-ଯାକର ସବୁ ଘର କବାଟରେ ଛକ ମାରିଲେ ।

ସକାଳୁ ରାଜା ଓ ରାଣୀ ସଦଳବଳେ ବୁଢ଼ୀଙ୍କି ଧରି ଘର ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ‘ଏଇ ଘରଟା’ ଗୋଟାଏ ଘର ଆଡ଼କୁ ଆଜୁରି ଦେଖାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଲେ । ସମସ୍ତେ ସେ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲା ବେଳକୁ ଜଣେ କିଏ ପାଟି କଲା, “ହେଇ ଦେଖ ! ଏ ଘର କବାଟରେ ମଧ୍ୟ ଛକ ଚିହ୍ନ ଅଛି ।” ଏମିତି ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଜଣାଗଲା ଛକି-ଚିହ୍ନ ନ ଥିବା ଘର ନାହିଁ । ଆଉ ବୁଝା ଚେଷ୍ଟା ନ କରି ସମସ୍ତେ ଫେରିଲେ ।

ରାଣୀ କିନ୍ତୁ ସହଜେ ହଟିଯିବା ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମତୀ । ସମସ୍ତେ ଘର ଖୋଜୁଥିବାବେଳେ ଦୋଢ଼ାଚାଡ଼ି ଭିତରେ ସେ ଗୋଟାଏ କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସୁନା କଇଁଶରେ ଖଣ୍ଡି ସିଲ୍‌କ କନାକୁ କାଟି ସେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲେଟ ବ୍ୟାଗ ତିଆରି କଲେ । ବ୍ୟାଗ ଭିତରେ ସୋରିଷ ପୂରାଇ ତା ମୁହଁ ସିଲାଇ କରି ଉଠିଲେ । ଝିଅ ଶୋଇଲା ବେଳେ ତା ହାତରେ ବ୍ୟାଗଟି ବାନ୍ଧି ବ୍ୟାଗରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲେଟ କଣା କରିଦେଲେ ।

ତୃତୀୟ ଦିନ ରାତିରେ ମଧ୍ୟ କୁକୁର ଆସିଲା ଓ ଜେମାକୁ ପିଠିରେ ଧରି ଚାଲିଲା । ବାଟଯାକ ସୋରିଷ ଗୁଣି ହୋଇ ଯାଉଛି ସେଥିପ୍ରତି ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ଜେମା ରାତିରେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ସେ କଥା ସକାଳେ ଧରାପଡ଼ିଗଲା । ସୋରିଷ ସୈନିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଲା । ରାଜାଙ୍କ ଲୋକେ ସୈନିକକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ଜେଲ୍‌ରେ ଠୁଙ୍ଗିଦେଲେ ।

ଜେଲ୍ ଭିତରେ କାହାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ? ସୈନିକର ବ୍ୟସ୍ତତା ଦେଖି ଜେଲ୍ ସିପେଇମାନେ ହସିଲେ । ଥଟ୍ଟା କରି କହିଲେ, “ତତେ ବେଣୀ ସମୟ ଜେଲ୍‌ରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । କାଲି ସକାଳେ ଫାଗୀ ପାଇବୁ ।”

ସୈନିକର ବୁଦ୍ଧି ହଜିଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପାୟ କ'ଣ ? କୁହୁକବତୀ ମଧ୍ୟ ତା ପାଖରେ ନାହିଁ । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଥିବା ବେଳେ ଦେଖିଲା ତା'ର ହୋମୋଟ ପିଲଟି ଯାଉଛି । ସୈନିକ ତାକୁ ଝରକା ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲା, “ଯା, ହୋଟେଲରେ ମୋ କୋଠରୀରୁ ଝଙ୍କମ୍‌କ ବତୀ ନେଇ ଆସିବୁ । ଏ କାମ ପାଇଁ ତତେ ଟଙ୍କାଏ ପୁରସ୍କାର ଦେବି ।”

ଟଙ୍କାଟାଏ କୋଉଠୁ ମିଳେ ? ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ସେ ଝଙ୍କମ୍‌କ ବତୀ ଥରି ହାଜର ହେଲା ।

ସହର ବାହାରେ ଶୁଳୀ ସଜଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥାଏ । ବଦମାସ୍ କଣେ ମୁହଁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ହେ ହେ ଲୋକ ଛୁଣ୍ଡି ହୋଇଥାଆନ୍ତି ।

ବୁଝାଏ ସେହି ପ୍ରକାର । ରାଜା ଓ ରାଣୀ ସିଂହାସନରେ ବସିଥାନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କ ସାମନାରେ ବରୁଣକବୁଦ ।

ସୈନକ ପାଣୀ ମଞ୍ଚକୁ ଉଠିଲା । ତା ବେଳ ପାଖରେ ପାଣ
ଝୁଲୁଛି । ମରବା ପୂର୍ବରୁ ତା’ର ଟିକଏ ଧୂଆଁ ପିଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି
ବୋଲି ସେ ଜଣାଇଲା । ରାଜା ଅନୁମତି ଦେଲେ ସୈନକ ବୁଝୁକବତୀକୁ
ଦଖିଲା—ଥରେ ! ଦି ଥର !! ତିନିଥର !!!

ବାଦ ପରି ତିନିଟା ବୁକୁର ଆସି ସୈନକ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ-
ଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ସେ କହିଲା, ମୁଁ ଯେପରି ପାଣୀ ନ ପାଏ ତା’ର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।”

ବୁକୁର ତିନିଟା ବରୁଣକମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଖେଦିଗଲେ । ସେଇ
ଉପକର ପ୍ରାଣୀକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କହିଲେ, “ହେ
ମହାନ ସୈନକ ! ଆମେ ଜେମାଙ୍କୁ ବବାହ କରନ୍ତୁ ଓ ଆମର ରାଜା
ହୁଅନ୍ତୁ ।”

ସାହସୀ ଟିଣ ସୈନିକ

ଏକଦା ପରଶ ଜଣ ଟିଣ ସୈନିକ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଭାଇ ଭାଇ । କାରଣ ଗୋଟିଏ ଟିଣ ଗୁମଚରୁ ସେମାନେ ଗଢ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଲଲ ଓ ନଳ ରଙ୍ଗର ଅତି ସୁନ୍ଦର ସୈନିକ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାଆନ୍ତି । ହାତରେ ବନ୍ଧୁକ ଶୋଭା ପାଉଥାଏ । ସାର ସୈନିକ ଠାଣିରେ ସେମାନେ ସାମନାକୁ ଚାହିଁ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ସବୁଥାଏ

ଯେଉଁ ଘେ ଏହି ସାର ଜବାନୁଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଥିଲା ତା ହେଉଛି, ‘ଟିଣ ସୈନିକ !’ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଭୁଣ୍ଡରୁ ବାହାରିଥିଲା ଏଇ ପଦଟି । ସେମାନେ ଯେଉଁ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଥିଲେ, ତାହାର ମୁହଁ ଖୋଲିଦେବା ମାତ୍ରେ ପିଲାଟିଏ ଆନନ୍ଦରେ ଡାଳ ମରି କହି ଉଠିଲା, “ଟିଣ ସୈନିକ ।”

ଗୋଟିକୁ ଛୁଡ଼ି ଦେଲେ ବାକି ଚଉଶ ଜଣ ସୈନିକ ଅବିକଳ ହେଲେ । ଯେଉଁ ଗୋଟିକ ଅଲଗା ତା’ର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଗୋଡ଼ ।

ନ ହେଲେ ଆଉ ସବୁ ସମାନ । ସେ ଏକଗୋଡ଼ିଆ ହେବାର କାରଣ ସବା
ଶେଷରେ ତା'ର ସୃଷ୍ଟି । ତା ବେଳକୁ ଟିଣ ଅଣ୍ଟିଲ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ
ଗୋଡ଼ରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ପାର୍ବତୀ ଭଳି ସେ ଗଡ଼ାହେଲା ।

ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଆଉ ଅନେକ କଣ୍ଢେଇ ଓ ଖେଳଣା ଥିଆ
ହୋଇଥାଏ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ନଉଁଜା କଣ୍ଢେଇ ବାରି
ହୋଇଯାଏ । ସାନ କଣ୍ଢେଇଟିଏ ହେଲେ କି ସୁନ୍ଦର ! ଦୁଇ ହାତ
ମେଲଇ ଓ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ ଉପରକୁ ଟେକି ଦେଇ ଅପୂର୍ବ ନାଚିଲା
ଠାଣିରେ ସେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ତା ଗୋଡ଼ଟି ଏତେ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଥାଏ
ଯେ ଟିଣ ସୈନିକ ମନେ ଭାବେ ନଉଁଜା ତା'ର ପରି ଏକ ଗୋଡ଼ିକିଆ ।
ତେଣୁ ନଉଁଜାକୁ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ସେ ବଢ଼ୋର ହୁଏ । ଫୁଲଦାମା
ଉଡ଼ାଳରେ ରହି ଟିଣ ସୈନିକ ନଉଁଜାକୁ କଣେଇ କଣେଇ ରୁହେଁ ।

ରାତିରେ ଘର ଲୋକମାନେ ଶୋଇବା ପରେ କଣ୍ଢେଇଙ୍କର ଖେଳ
ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ସେମାନେ ମନ ଖୁସିରେ ବୁଲନ୍ତି, ସାଙ୍ଗ ଝଡ଼ାଇ
ଖେଳନ୍ତି, ମିଛୁମିଛୁକା ଲଢ଼େଇରେ ମାତନ୍ତି । କେବଳ ନଉଁଜା ଓ ଟିଣ
ସୈନିକ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥିର ଥାଆନ୍ତି ।

ଦିନେ ରାତିରେ ଗୋଟାଏ ଦଟଣା ଦେଇଲା । ଦଣ୍ଡାରେ ଟଂ ଟଂ
ହାଇ ବାର ବାଜିବା ମାତ୍ରେ କିଏ ଗୋଟାଏ ଫୁଲଦାମା ଭିତରୁ ପଦାକୁ

ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ସେଇଟା ଗୋଟାଏ ଅପରଚ୍ଛନ୍ନ ଆ ଛୋଟ ପିଣାଚ । ଟିଣ ସୈନିକକୁ କଟମଟ କରି ଅନେଇ କହିଲା, “ଯିଏ ତୋର ନୁହଁ ତାକୁ ପାଇବାକୁ ମନ ବଳାନା ।”

ସକାଳେ ପିଲମାନେ ଟିଣ ସୈନିକକୁ ନେଇ ଝରକା ଉପରେ ରଖିଦେଲେ । ପିଣାଚ କାରସାଦି କଲା କି କ’ଣ କେଜାଣି, ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ବତାସ ପଣିଆସି ଝରକାଟାକୁ ଘଡ଼୍ କରି ଖୋଲିଦେଲା ଓ ଟିଣ ସୈନିକ ତଳକୁ ଖସିପଡ଼ିଲା । ତଳକୁ ମାନେ ଏକାଥରକେ ଭିନି-ତାଲୁ ଗଲି ସମ୍ଭାକୁ । ସାଫାତକ ବ୍ୟାପାର । ଟିଣ ସୈନିକର ଗୋଡ଼ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ । ପୁରା ଓଲଟି ଯାଇ ସେ ଖସୁଥାଏ । ତା’ର ଶିରସ୍ୟା ଓ ବାୟୋନେଟ୍ କାନ୍ଥରେ ବାଡ଼େଇ ହେଉଥିବା ଫଳରେ ଟିଣ ସୈନିକର ଅବସ୍ଥା ଖରାପ । ବିଚରର କ’ଣ ହେଲା ଦେଖିବାକୁ ରୁକରଣୀ ଓ ପିଲାଏ ସିଡ଼ି ବାଟେ ତଳକୁ ଧାଇଁଲେ । କିନ୍ତୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଚିକିତ୍ସ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଥରେ ତାକୁ କୁବ୍ ପକାଇ ଥାଆନ୍ତେ, ତଥାପି କାହା ଦୃଷ୍ଟି ତା’ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ପିଲମାନେ ଯାହା ବା ତାକୁ ଆହୁରି ଖୋଜିଥାଆନ୍ତେ, ବର୍ଷା ମଡ଼ି ଆସିଲା । ଅସରାଏ ବଡ଼ ବର୍ଷା ହୋଇଯିବା ପରେ ଦିନଟା ବାଲକ ସେବାଟେ ଯାଉଥାନ୍ତି । ତା ଉପରେ ଜଣକର ଆଖି ପଡ଼ିଯିବାରୁ ସେ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ପାଟିକିଲା, “ହେଇରେ ଗୋଟିଏ ଟିଣ ସୈନିକ ।”

ତା'ପରେ ସାଙ୍ଗକୁ କହିଲା, “ଏବେ ପାଖରେ ତା'ର ତ ଡଙ୍ଗାଟିଏ ନିନ୍ଦାଦ ଦରକାର ।”

ସେମାନେ କାଗଜରେ ଗୋଟିଏ ଡଙ୍ଗା ଡିଆଁ କରି ଟିଣ ସୈନିକଙ୍କୁ ସେଥିରେ ରଖିଦେଲେ । ତା'ପରେ ଗୁମ୍ରାକଡ଼ ନାଲରେ ଡଙ୍ଗାଟିକୁ ଭସାଇ ଦେଲେ । ଡଙ୍ଗା ଭାସି ଚାଲିଲା । ଗୁମ୍ରାରେ ପିଲା ଦିନିଶ ତାଳ ମାରି ଦୋଡ଼ୁଥାନ୍ତି । ବାପ୍ରେ । ନଳାରେ କେଡ଼େ କେଡ଼େ ଡେଉଁ । ପୁଣି ସୁଅର କି ଡୋଡ଼ !! ଟିଣ ସୈନିକ ଉଠିପଡ଼ି ହୋଇ ନାରୁଥାଏ । ମୋଡ଼ ଉପରେ ଡଙ୍ଗା ଚାଲିଯିବାବେଳେ ସେ ଟଳ ଟଳ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ତଥାପି ଦୃଢ଼ ହୋଇଥାଏ ।

ଗୋଟାଏ ପୋଲ ପଡ଼ିଲା । ପୋଲ ତଳ କି ଅନ୍ଧାର ! ବାକ୍ସ ଭିତରର ଅନ୍ଧାର କଥା ଟିଣ ସୈନିକର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା । “ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି” । ଏହି କଥା ଟିଣ ସୈନିକ ଭାବୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ଦେଖିଲା ଗୋଟାଏ ମୁଷା ତା ବାଟ ଓଗାଳିଛି । ପୋଲତଳ ନଳାରେ ମୁଷାର ଘର । “ତୋର ପାସ୍‌ପୋର୍ଟ ଅଛି ?” ମୁଷା ପଚାରିଲା, “ଚଞ୍ଚଳ ମୋତେ ଦେଖା ।” ଟିଣ ସୈନିକ କିଛି ନ କହି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ବନ୍ଧୁକଟାକୁ ଖାଲି ଝୁଙ୍କେଇଦେଲା । ବାସ୍, ଡଙ୍ଗା ପୁଣି ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଲା ।

ତେଣିକି ସୁଅ ଆହୁରି ପ୍ରଖର । ପୋଲ ସରିବା ପରେ ସୈନିକ ଦେଖିଲା, ତେଜସ୍ବୀ ଆଲୋକିତ । ତାକୁ ଘୁ ଘୁ ଗର୍ଜନ ଶୁଭିଲା । ନଳାଟି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କେନାଲ୍‌ରେ ପଡ଼ିଛି । ଡଙ୍ଗା ବିଚଳି ବେଗରେ ଧାଇଁଥାଏ । ପଲକ ନ ପକାଇ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ସେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ ।

କେନାଲ୍‌ରେ ପଡ଼ିବା ମତେ ଡଙ୍ଗାଟି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଟିଣ ସୈନିକକୁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମଛ ଲିେ ଦେଲା । ସେ ମାଛକୁ ଧରି କେଉଁଟ ବଜାରରେ ବିକିଲା । ପୁରୀ ମାଛଟିକୁ ହାଟରୁ କିଣି ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦିବଣୀ ୧ ଛ କାଟୁ କାଟୁ ପାଟି କଲା, ଆରେ ! ହେଇ ତ

ଆମର ଟିଣ ସୈନିକ !” ସେଇଠୁ ସେ ତାକୁ ଭଲ ଭାବେ ଧୂଆଁଧୋଇ କରି ଟିଣ ସୈନିକ ଯେଉଁଠି ଥିଲା ସେଇଠି ନେଇ ରଖିଦେଲା ।

ସୁନ୍ଦରୀ ନିର୍ଭୀକା ଅବକଳ ପୂର୍ବ ଭଳି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ପାଦର ବୁଡ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳି ଟିପ୍ପରେ ଭର ଦେଇ, ଦୁଇ ହାତ ମେଲେଇ ସତେକି ଉଡ଼ିଯିବାର ମନମୋହନ ଠାଣିରେ । ଘର ଛାଡ଼ିବା ଆଗରୁ ଟିଣ ସୈନିକ ଯାହାକୁ ଯେଉଁଠି ଦେଖିଥିଲା, ସେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ରହିଥାଏ ପୂର୍ବପରି ।

